

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

17^E JAARGANG

WOENSDAG 13 JULI 1932

No. 863

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.
COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: Dr. H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.
Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

12 JULI 1932.

Ook deze berichtsweek was de geldmarkt weder zeer ruim. De prolongatierente noteerde weder onveranderlijk 1 pCt. en callgeld was als regel niet te plaatsen. Alleen in de stemming voor particulier disconto kwam een kleine verandering. Kon men aanvankelijk weder al het aangeboden papier voor $\frac{3}{8}$ pCt. onderbrengen, Vrijdag kwam daarin eenige verandering, daar geldgevers, in de verwachting van een groote inschrijving op schatkistpapier, reeds nu meer terughoudend werden bij het nemen van disconto's. De notering liep daardoor eerst op tot $\frac{7}{16}$ pCt. en was gisteren tot $\frac{1}{2}$ à $\frac{9}{16}$ pCt. gestegen.

* *

Blijkens den weekstaat van De Nederlandsche Bank zijn de binnenlandsche uitzettingen afgenomen met f 4,3 miljoen; de post binnenlandsche wissels daalde met f 1,1 miljoen en de post beleeningen met f 3,2 miljoen.

De goudvoorraad is wederom vermeerderd en wel met f 11,9 miljoen; daarentegen wijst de zilvervoorraad een teruggang aan van f 1,1 miljoen. Per saldo is dus de post munt en muntmateriaal met f 10,8 miljoen toegenomen.

Onder de passiva der Bank blijkt de biljettencirculatie met f 17,8 miljoen te zijn ingekrompen. De saldi in rekening-courant namen met f 22,9 miljoen toe; het saldo van 's Rijks schatkist vermeerderde met f 5,9 miljoen en de saldi van anderen bedragen f 16,9 miljoen meer dan de vorige week. Het beschikbaar metaalsaldo is met f 8,7 miljoen gestegen; het dekingspercentage staat op nagenoeg 81 pCt.

* *

Op de wisselmarkt is de toestand deze week ongewijzigd gebleven. Een enkele keer leek het, of er wat opleving kwam, doch dat bleek steeds van voorbijgaanden aard te zijn. Dollars waren hier de geheele week vast; van 2.4750 kwam de koers op 2.4810. Ponden waren — in verband met de Pondennotering —

zeer onregelmatig; de koers schommelde, soms wel enkele malen per dag, tusschen de 8.80 en 8.90, slot 8.84. De Ponden-Dollarnotering was 3.54—3.58½—3.56½. Ook de Markenkoers was heel onzeker, echter met een vaste tendens: 58.60—58.92½—58.85. De Fransche Franc veranderde weinig: 9.73¼—9.72¼—9.73¼. Belgu's onveranderd rond de 34.45. Ook Zwitsersche Francs tamelijk stationnair ca. 48.31. Lires ca. 12.65. Tsjecho-Kronen vaster: 7.33½. Kopenhagen veranderde maar weinig; de koers bleef ca. 48.—. Ook Oslo veranderde uiteindelijk niet veel: 43.40—43.20—43.70. Stockholm 45.10—45.——45.50. Finsche Mark 3.75. Canadeesche Dollars 2.16.

Op de termijnmarkt was weinig verandering waar te nemen; termijn-Dollars bleven echter eerder gezocht. Slot voor één- en drie-maands: 30 en 80 punten onder den contanten koers.

De noteringen voor Eagles en Sovereigns bleven ongewijzigd; er gaat nog steeds maar weinig om. Markbanknoten waren tenslotte flauw: 58.25 latend. Shilling-noten 29.65.

LONDEN, 11 JULI 1932.

Nadat geld in den aanvang van verleden week geneigd was aan te trekken, bleek het aanbod later ruim voldoende, zoodat de geldkoersen tegen het einde der week weder op het niveau van $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ pCt. terug waren. De positie in de geldmarkt zal vermoedelijk gemakkelijk blijven.

De discontomarkt werd beheerscht door de conversie van de 5 pCt. War Loan en door de aankopen van financiële huizen van de per 1 December betaalbare stukken, zoodat de week met vaste discontoprijzen opende. Toen echter bleek, dat het bedrag, dat op deze wijze als disconto's, door technische belemmering van beleening, opgenomen kon worden, geen groote afmetingen kon aannemen, zakte de prijs weder in en eindigde op Zaterdag op $\frac{7}{8}$ — $\frac{15}{16}$ voor schatkistpromessen en 1 à $\frac{1}{16}$ pCt. voor drie-maands bankaccepten.

Het verwachte hogere niveau voor schatkistpromessen werd Vrijdag dan ook niet bereikt.

Ook de verwachte val van Sterling door War Loan verkoopen van het buitenland hield maar korten tijd aan, waarna Sterling zich weder flink kon herstellen. Waarschijnlijk werd hier officieel steun verleend.

De effectenbeurs heeft een zeer levendige week achter den rug. Hier en daar werd de indruk gewekt, dat een deel van het publiek niet tevreden met een verminderd inkomen uit geconverteerde War Loan de voorkeur gaf aan geselecteerde aankopen van min of meer speculatieven aard. Het professioneel opzetten van de koersen in afwachting van kooplustige beleggers zal hieraan echter wel niet vreemd zijn. Verwacht wordt echter, dat de goudgerande waarden naar een nog iets lagere rentebasis zullen gaan. Het succes van de conversie wordt in de meeste kringen als vanzelf sprekend aangenomen.

HET EINDE VAN HET HERSTEL- VRAAGSTUK.

Zoo heeft dan op 8 Juli 1932 het te Lausanne gesloten verdrag een oplossing gebracht van het vraagstuk der Duitsche herstelbetalingen, welke men in tegenstelling tot de als „definitief” aangekondigde Youngregeling menschelijkerwijze wel mag beschouwen als de laatste groote stap tot liquidatie van de reparatieschuld. De getroffen regeling heeft de Duitschers in politiek opzicht onbevredigd gelaten. Over deze zijde der internationale verhoudingen is zeker het laatste woord nog niet gesproken, en het valt stellig te betreuren, dat men te Lausanne ondanks al het daar ten toon gespreide menschelijke vernuft niet in staat is gebleken om voor de „schuldvraag” een even bevredigende oplossing te vinden als voor de „schuldenvraag”. Groote politieke onrust wacht de wereld nog, voordat de tot het financiële terrein beperkte overeenkomst zal zijn geratificeerd. Maar zelfs voor hen, die het met ons betreuren, dat deze grond van onrust en internationaal antagonisme te Lausanne niet werd verwijderd, is er reden om zich over het economisch resultaat van de Conferentie te verheugen.

Het reparatievraagstuk was langzamerhand tot een „complex” geworden, dat aan elke verdere economische ontwikkeling in den weg stond. De tegenstanders van de in 1919 te Versailles geïnitieerde regeling namen in den loop der jaren in versnelde mate in aantal toe. Het meest teeknende voorbeeld van de veranderde opvattingen achten wij het boek, dat in den aanvang van dit jaar door Lloyd George werd gepubliceerd onder den titel „The Truth about Reparations and War-Debts”¹⁾ Deze hoofdfiguur in de internationale politiek van 1918 en 1919, die destijds zijne medewerking verleende bij het tot stand komen van een op schennis van vroegere beloften berustend Vredesverdrag, heeft zich gevoegd bij het koor dergenen, die voor een drastische en definitief uitvoerbare herziening van de inmiddels al zoo vaak gewijzigde reparatieregeling opkwamen.

Nu is de reparatiequestie, zuiver zakelijk bezien, in de laatste acht jaren niet zoo belangrijk geweest als de van het „herstelcomplex” bezetenen vaak hebben gemeend, en wel om deze reden, dat de reparatiebetalingen in verhouding tot de Duitsche betalingscapaciteit en de „ontvangcapaciteit” der crediteuren in niet al te slechte tijden niet als onoverkomelijk groot moesten worden beschouwd.²⁾ In de huidige depressie echter nam de druk van den last gestadig toe, mede door het ontbreken van een behoorlijke correctieformule in verband met de gewijzigde geldwaarde. Juist in deze omstandigheden moesten zich de factoren van psychologischen en socialen aard, waarvan wij vroeger schreven (zie ons bovenaangehaald artikel) met alle kracht doen gelden, inzonderheid waar op het ontstaan van de reparatieschuld als uitvloeisel van het Vredesverdrag en op de eenzijdige beoordeeling van de vroeger door Duitschland bewerkstelligde, bijzonder omvangrijke betalingen een zeer gerechtvaardigde kritiek kon worden uitgeoefend.

Het heeft weinig zin om thans op al deze vraagstukken nog uitvoerig in te gaan. De herstelschuld vormde door de genoemde factoren een dusdanig struikelblok voor elk economisch herstel, dat de liquidatie daarvan onverdeelde instemming verdient.

Deze liquidatie zal, als het Verdrag van Lausanne zal zijn geratificeerd en in werking getreden, op een klein restant na voltrokken zijn. Volgens dit verdrag toch vervalt verreweg het grootste gedeelte van het op de Haagsche Conferenties vastgestelde Nieuwe Plan. Alleen de Dawes- en Youngcening, de organi-

¹⁾ Uitgave William Heinemann Ltd. (Londen 1932, 150 blz.).

²⁾ Zie ons artikel Onopgeloste Herstellvraagstukken, in Ec.-St. Ber. van 26 Maart 1930.

INHOUD:

Blz.

HET EINDE VAN HET HERSTELVRAAGSTUK door Prof. Mr.	
Dr. G. M. Verrijn Stuart.....	548
Markt-analyse door L. C. Vervooren	549
Het bezuinigingsrapport	553
Stabilisatie van het prijspeil voorloopig eene illusie; daarom herleidingsysteem eisch van den tijd door Prof. Mr. W. C. Mees R. Azn. met Naschrift door Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.....	553
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
Ierland en een imperiaal scheidsgerecht door Prof. P. Geyl.....	555
AANTEEKENINGEN:	
De handelsbeweging van Rusland.....	556
MAANDLIJFERS:	
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam.....	556
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	557—562
Geldkoersen. — Wisselkoersen. — Bankstaten. — Goederenhandel.	

satie en de — overigens sterk besnoeide — werkring van de B.I.S. en enkele bijkomstige verplichtingen van Duitschland blijven.

Voor het schema van Youngannuïteiten tot het jaar 1988 treedt na een driejarig volledig moratorium een slotbetaling van Duitschland ten beloope van 3 miljard Mark in de plaats in den vorm van 5 pCt. obligaties, die door de B.I.S. tot een minimum koers van 90 pCt. uitgegeven kunnen worden. Dit zal alleen dan het geval kunnen zijn, wanneer na afloop van het moratorium van 3 jaar het Duitsche crediet voldoende hersteld zal blijken te zijn. Mocht het in den loop van 12 jaar na den afloop van het moratorium, dus 15 jaar na de onderteekening van het Verdrag, niet gelukken om de obligaties geheel of gedeeltelijk te plaatsen, zoo zal het alsdan nog aanwezige restant aan obligaties worden geannuleerd. De koers van uitgifte kan, als het crediet van Duitschland voldoende hersteld zal blijken om zulks te veroorloven, volgens een met $\frac{2}{3}$ meerderheid genomen besluit van den Raad van Beheer van de B.I.S. beneden 90 pCt. worden gesteld, terwijl Duitschland, als het in genoemde periode buitenslands leeningen aangaat een derde deel van het provenu daarvan zal moeten besteden om de 5 pCt. schuldtekortenissen terug te koopen.

Het voordeel van deze regeling is, dat het bedrag der slotbetaling matig is — nog geen twee Youngannuïteiten! — en dat de betaling alleen dan zal geschieden, als zich daartoe de economische mogelijkheid voordoet. Het oordeel over deze mogelijkheid zal worden uitgesproken eensdeels door het beleggend publiek, zonder welks medewerking van de geheele Duitsche slotbetaling niets kan komen, anderzijds — maar dit laatste uiteraard in uitzonderingsgevallen — door den Raad van Beheer van de B.I.S., als deze met gequalificeerde meerderheid tot verlaging van den emissiekoers mocht besluiten.

Van een eenigszins beteekenden last voor Duitschland kan men in deze omstandigheden waarlijk niet meer spreken, ook al is dan een volledige „coup d'éponge” niet bereikbaar gebleken.

Duitschland verkrijgt voorts zijn algeheele zelfstandigheid, ook ten aanzien van die onderdeelen van zijn economisch leven — Rijksbankwet en Rijksspoorwegen — waar nog een zekere gebondenheid tegenover het buitenland bestond.

De beteekenis van de B.I.S. wordt door de regeling van Lausanne belangrijk minder groot dan deze was volgens het Nieuwe Plan. De B.I.S. blijft uiteraard optreden als Trustee bij de reeds geplaatste en nog te plaatsen Duitsche herstelleningen, maar de deposito's, die de reparatiecrediteuren bij haar moesten aanhouden, evenals de extra deposito's van

Duitsland en Frankrijk, zullen onder de regeling van Lausanne vervallen. Dat beteekent, dat rond 300 miljoen Zw. francs aan de B.I.S. zullen worden onttrokken, hetgeen op een balans totaal, dat per ultimo Juni ruim 1.109 miljoen beliep, geen kleinigheid is.

Mag op grond van de te Lausanne bereikte resultaten worden aangenomen, dat inderdaad voor het herstelvraagstuk een oplossing is gevonden, die verder geen moeilijkheden behoeft op te leveren, en is daarmee dus een groot struikelblok uit het economisch leven verwijderd, zoo behoeft het anderzijds geen betoog, dat Lausanne als zoodanig voor de groote economische vraagstukken, die zich verder in de wereld voordoen, geenerlei oplossing brengt. Alle netelige vraagstukken, die wij in ons aan de monetaire ontvracting gewijde artikel van 6 Januari jl. in dit weekblad opsomden, zijn er nog altijd op één na. Nog steeds wacht het vraagstuk der Intergeallieerde schulden op oplossing. De regeling van het geldwezen (stabilisatie van den wisselkoers der landen zonder, van de koopkracht van het geld in landen met den gouden standaard), de aanpassing van Overheidsuitgaven, loonen en vaste lasten van het bedrijfsleven aan het allerwegen gedaalde prijsniveau, en tenslotte het herstel van een eenigszins normaal internationaal handelsverkeer en systematische verwijdering van de bestaande handelsbelemmeringen en deviezenregelingen vormen even zooveel onderwerpen, ten aanzien waarvan ingrijpende hervormingen op korten termijn zullen moeten plaats vinden, wil het te Lausanne gemaakte begin tot iets meer leiden, dan tot een tijdelijk vleugje van optimisme.

Er is alle reden tot tevredenheid over den afloop van de Conferentie, want deze had inderdaad slechter kunnen zijn. Maar er is nog geen grond om te meenen, dat nu de rest wel zal losloopen. De oplossing van de nog resterende vraagstukken zal integendeel de inspanning van alle krachten vereischen en, internationaal bezien, niet mogelijk zijn zonder een geest van samenwerking, die wellicht nog kan komen, maar die er nog niet is. Er blijft dus nog een reusachtige taak op velerlei gebied te verrichten, voordat de voorwaarden geschapen zullen zijn voor een wezenlijk economisch herstel.

G. M. V. S.

MARKT-ANALYSE. ¹⁾

Plaats van de markt-analyse in de onderneming.

Gedurende de laatste jaren werd de markt-analyse door steeds meer menschen beschouwd als een geneesmiddel voor alle kwalen in de zakenwereld. Daar evenwel de meeste pogingen toen op een mislukking zijn uitgelopen, is deze wetenschap door velen weder verworpen, alhoewel deze ongunstige resultaten meer toegeschreven moeten worden aan slechte toepassing en onvoldoende kennis van „research” werk dan aan een fundamenteele fout in het systeem.

Wij kunnen het begin van de beweging voor wetenschappelijk onderzoek in fabricage-problemen, (ongeveer 25 jaar geleden) vergelijken met het begin van de beweging voor marktanalyse gedurende de laatste jaren. Evenals voor 25 jaar het nieuwe idee begroet werd als een panacée voor elke moeilijkheid, zoo ging het met de marktanalyse in de laatste jaren; evenals voor 25 jaar het fabriceren van een product meestal op goed geluk af geschiedde, zoo vindt men nu vaak hetzelfde bij het ter markt brengen van een product; evenals voor 25 jaar de beweging voor wetenschappelijke bedrijfsorganisatie niet geheel nieuw was, daar eenigen de wetenschappelijke research methodes reeds in hun fabrieken op kleine schaal geïntroduceerd hadden, zijn er nu verschillende firma's die in de

¹⁾ Dit artikel is als prae-advies uitgebracht voor het vijfde Internationale Congres voor Wetenschappelijke Bedrijfsorganisatie dat van 18 tot 23 Juli te Amsterdam zal worden gehouden.

laatste jaren geëxperimenteerd hebben met het systematisch en wetenschappelijk oplossen van marktproblemen en daardoor de voorloopers zijn op het gebied van wetenschappelijk onderzoek als hulp bij het verkoopen; zooals voor 25 jaar wij in het begin niet in staat waren om ineens alle productie-problemen nauwkeurig en vlug op te lossen, is in de laatste jaren dezelfde moeilijkheid gerezen bij de markt-analyse.

Markten zijn in principe meetbaar, markten volgen en worden geregeerd door zekere economische wetten. Dat wij niet in staat zijn om de marktproblemen nauwkeuriger en sneller op te lossen, is niet te wijten aan eenige onregelmatigheid in den aard van de markten zelf, maar eerder aan het niet voldoende kennen van de feiten, die de situatie beheerschen. Indien wij in het bezit waren van alle gegevens, die betrekking hebben op de situatie, zouden wij zeker kunnen zeggen, dat de markten even meetbaar zijn als welk ander natuurverschijnsel ook, dat aan vaste wetten gehoorzaamt.

Een markt is een werkelijk, een tastbaar en een vast omljnd geheel. Daarom kunnen we zeggen, dat wij bij de oplossing van marktproblemen, door het toepassen van wetenschappelijke research methodes, alhoewel de ontwikkeling van deze wetenschap zeker eenige tientallen jaren of meer zal duren, een punt zullen kunnen bereiken, waar alle factoren, die de situatie beheerschen, bekend zijn, nl. het punt waar markten meetbaar zullen zijn geworden.

Denk evenwel niet, dat op dit punt ook alle marktproblemen opgelost zullen zijn.

Integendeel, zoo spoedig als alle ondernemingen op hetzelfde gebied der industrie in het bezit zullen zijn van een volledige wetenschap van alle factoren, die het meten van de markten beheerschen, zal hoogstwaarschijnlijk de concurrentie even scherp zijn als nu, indien niet scherper en slechts de fundamenteel gezonde ondernemingen zullen blijven bestaan.

De markt-analyse zal iedereen een beter inzicht geven in de verhouding tusschen product en markt, maar zal nooit in staat zijn te helpen in een geval, waar het product, verkoopsmethodes enz. werkelijk verkeerd zijn.

Daarom kan het nooit een panacée zijn voor elke moeilijkheid. Gelijkenis met de beweging der wetenschappelijke bedrijfsorganisatie in de industrie van 25 jaar geleden is ook hier zeer opvallend; ook deze beweging heeft zeer veel geholpen door het voorkomen van de noodzaak in het duister verder te moeten tasten, door het voorkomen van verspilling in de industrie; maar slechts de fundamenteel gezonde ondernemingen hebben voordeel gehad van deze methodes.

Factoren, die van belang zijn voor de verhouding tusschen markt en product.

Tot op heden hebben de meeste handboeken over markt-analyse alleen geprobeerd, om den lezer een kort overzicht te geven van eenige der betrokken factoren, maar zij hebben niet geprobeerd om een systematische opstelling te geven van alle van invloed zijnde factoren.

Daar het evenwel zonder deze opsomming en classificatie onmogelijk zal zijn een overzicht van het geheele gebied te krijgen en de verschillende begrippen te limiteeren, heeft de schrijver geprobeerd deze gegevens samen te vatten in bijlage I, welke opstelling tegelijkertijd een classificatie geeft vanuit 2 gezichtspunten, nl.:

a. Een verdeling in interne en externe factoren. Onder interne factoren heeft de schrijver gemeend te moeten samen vatten alle factoren, welke op de een of andere manier door de onderneming zelf beïnvloed kunnen worden; onder externe al die factoren waarmede rekening gehouden moet worden in elk markt-overzicht, maar waarop de onderneming zelf in

het geheel of vrijwel geen invloed heeft. Bovendien zijn de externe factoren verdeeld in algemeene en speciale, waarbij als algemeene factoren diegene zijn genomen, welke van belang zijn voor practisch ieder marktverzicht, terwijl de speciale factoren meestal alleen voor een marktverzicht van één bepaald product van belang zijn.

b. Verdeeling in 4 soorten van invloeden n.l.:

Technische invloeden

Psychologische invloeden

Economische en structurele invloeden

Commerciële en diverse invloeden.

Alhoewel deze laatste indeeling veel moeilijker door te voeren was dan de eerste, denk ik dat vooral deze indeeling, — waarschijnlijk nog door andere deskundigen in de practijk verbeterd — veel zal helpen tot een beter begrip van de betrokken problemen.

Zeer interessant zal vooral zijn de bestudeering van de wederkerige invloed tusschen intern en extern psychologische factoren, tusschen intern en extern technische factoren enz.

Alle invloeden genoemd in deze tabel zijn bekende begrippen met uitzondering van de volgende 3 nieuwe factoren, geïntroduceerd door den schrijver om het geheel van de commerciële „research” om te zetten in een soort rekenkundige wetenschap. Deze 3 nieuwe factoren zijn:

Maximum opname-mogelijkheid,

Verzadigingssnelheid,

Vervangingssnelheid.

Onder *maximum opname-mogelijkheid* wordt verstaan het maximum percentage van alle potentiële consumenten van een zekere markt, die bewogen kunnen worden een zeker artikel te koopen of een concurrerend product ervan. Zooals met elke factor in

een marktverzicht, is dit percentage natuurlijk afhankelijk van het product zelf, zoodat b.v. dit percentage voor een gebruiksproduct natuurlijk veel hooger zal zijn dan het percentage voor een luxe artikel.

Verzadigingssnelheid. De maximum opname-mogelijkheid van een nieuw product zal vanzelfsprekend pas bereikt worden na eenige jaren, zoodat indien een overzicht van de markt noodig is, vóórdat dit punt is bereikt, het noodzakelijk zal zijn te weten, op welke manier dit nieuwe verbruik zal groeien in de periode tusschen het introducereen van een product en het bereiken van het maximum. Deze groei (snelheid) kan voor een zekere periode ook uitgedrukt worden in een percentage door de maximum opname-mogelijkheid op 100 pCt. te stellen.

In het algemeen kan gezegd worden, dat dit percentage een Quetelet-kromme zal volgen; n.l. langzaam beginnend, daarna snel groeiend en weer langzaam eindigend zoo spoedig als de kromme komt in de nabijheid van het verzadigingspunt.

Vervangingssnelheid. De 2 voorgaande factoren geven een inzicht in de nieuwe mogelijkheden voor een reeks van concurrerende producten n.l.: Het totaal aantal klanten, dat bereikt kan worden en het aantal nieuwe klanten, dat gevonden kan worden in een zekere periode voor het maximum is bereikt.

Voor zekere producten zal dit de geheele mogelijkheid zijn, maar voor alle producten met een beperkte levensduur zullen er, behalve de nieuwe gebruikers, de vervangingsleveringen zijn, welke afhankelijk zijn van de gemiddelde levensduur en het totaal van de consumenten op dat oogenblik.

Voor een zeker tijdperk kunnen de vervangingsleveringen daarom uitgedrukt worden in een percentage van alle consumenten gedurende die periode.

BIJLAGE I. Invloeden, waarvan de verkoops-mogelijkheden van een artikel afhankelijk zijn.

	I Interne invloeden	II Externe invloeden	
		IIa Algemeen externe invloeden	IIb Speciaal externe invloeden
1 Technische invloeden.	I—1 Productie-capaciteit en -mogelijkheden. Kwaliteit van het product. Technische eigenschappen van het product.		IIb—1 (<i>Technische reactie van de markt op het product</i>). Uitvindingen. Invloed van andere producten (concurrentie). Patent-situatie.
2 Psychologische invloeden	I—2 Uiterlijk van het product. Speciale kenmerken. Verpakking enz.		IIb—2 (<i>Psychologische reactie van de markt op het product</i>). Mode en smaak van het publiek.
3 Economische en structurele invloeden.	I—3 Prijz-politiek.	IIa—3 Algemeen economische toestand (structuur). Conjunctuur invloed. Bevolkings karakteristiek. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Leeftijd} \\ \text{Geslacht} \\ \text{Ras} \\ \text{Godsdienst} \\ \text{Klasse} \\ \text{Inkomen} \end{array} \right.$ Markt karakteristiek. $\left\{ \begin{array}{l} \text{Klimaat} \\ \text{Groepeering der bevolking} \\ \text{Levensstandaard} \\ \text{Traditie en gewoonte} \\ \text{Geografische factoren} \end{array} \right.$	IIb—3 Conjunctuur-invloed van de bedrijfstak. Keuze uit algemeen statistisch materiaal, van belang voor de speciale bedrijfstak. Speciale invloeden, voortkomende uit den aard van het product.
4 Commerciële en diverse invloeden.	I—4 Reclame-politiek. Verkoops-organisatie. Crediet-politiek. Ontwikkeling der zaak in de afgelopen jaren.		IIb—4 Maximum opname-mogelijkheid. Verzadigings-snelheid. Vervangings-snelheid.

Methode van berekening van het totaal der verkoopsmogelijkheden.

Indien wij aannemen, dat alle verschillende wetten en verhoudingen, die bestaan in de geheele wetenschap van het ter markt brengen van een artikel vastgelegd zijn, zal het zeer gemakkelijk zijn een kwantitatieve markt-analyse te maken op de volgende manier:

a. Alle factoren genoemd onder IIa3 en IIb3 worden bestudeerd om dat deel van de bevolking te vinden van de speciale markt, dat, in het algemeen en zonder verdere beperkingen toe te passen, genoemd kan worden het totaalcijfer van de marktmogelijkheden.

b. Op dit cijfer nu moet toegepast worden de maximum opnamemogelijkheid, de verzadigingssnelheid en de vervangingssnelheid, als resultaat gevend een netto cijfer van de verkoopsmogelijkheden voor een zekere reeks van concurrerende producten. Het cijfer is nog een maximum, daar alle factoren nog niet in aanmerking zijn genomen, b.v.:

De kwaliteit van het product zelf,
Efficiënte organisatie van het bedrijf.
Concurrentie.

De reactie van het publiek op het product.

c. Veronderstellen we, dat we een volledig inzicht hebben in marktproblemen, dan zal het gemakkelijk zijn alle verschillende overblijvende factoren een percentage waarde te geven, zoodat na het bovengenoemde netto-cijfer van verkoopsmogelijkheden te hebben vermenigvuldigd met de percentages van alle factoren, die invloed op de verkoopsmogelijkheden hebben van het bepaalde product, wij het juiste aantal consumenten gevonden zullen hebben voor de genoemde periode van de bestudeerde markt.

d. Hetzelfde werk moet nu gedaan worden voor elke markt, voor elk gebied, waar een of meer van de factoren die betrekking hebben op de situatie verschillen van de waarden, die voor de omringende gebieden gevonden zijn. Dit toont duidelijk aan, dat voor elke markt-eenheid, n.l. voor elk homogeen gebied waar de condities over het geheel absoluut hetzelfde zijn, een afzonderlijk marktoverzicht gemaakt moet worden.

Op deze manier is elk in het duister tasten ter zijde gesteld en het marktoverzicht is een rekenkundig vraagstuk geworden. Dit zal evenwel slechts mogelijk zijn nadat de oplossing gevonden is van alle verschillende wetten en verhoudingen, die hierop betrekking hebben.

De schrijver is overtuigd, dat dit werk veel moeilijker is dan hetgeen ongeveer 25 jaar geleden verricht is voor fabricageproblemen, daar de marktsituatie meestal beïnvloed wordt door economische wetten, waarvan de juiste uitwerking meestal zeer moeilijk waar te nemen is.

Zoolang al deze verhoudingen nog niet uitgedrukt kunnen worden in wiskundige termen, zal de waarde van de marktanalyse natuurlijk nog niet zoo groot zijn, maar als het werk gedaan wordt door een speciale „researchman”, die in staat is de wetenschappelijke methoden te verbinden met die van de ervaren zakenman en het gezond verstand weet toe te passen, hetwelk zoo noodzakelijk is voor beiden, kunnen de meeste percentages door schatting gevonden worden en het resultaat zal een waardevolle steun voor het bedrijf zijn.

Wij zouden willen opmerken, dat waar wij hebben gesproken van het juiste aantal consumenten als het resultaat van een marktstudie, deze uitdrukking cum grano salis moet worden genomen. Absolute nauwkeurigheid zal nooit bereikt worden, het meeste wat wij kunnen verwachten is een cijfer te vinden, dat juist zal zijn binnen zekere beperkte grenzen. De geheele wetenschap van de markt-analyse zou dan ook omschreven kunnen worden als het zoo klein mogelijk maken van het verschil tusschen de hoogste en laag-

ste limiet, zoodat de afwijking tusschen het cijfer verkregen door het marktoverzicht en de werkelijke verkoopen zoo gering is, dat er gemakkelijk rekening mede gehouden kan worden in de speling die altijd mogelijk is in de productie, verkoopsorganisatie enz.

Beperking van het gebied van de wetenschap der markt-analyse.

Onder de diverse schrijvers over dit onderwerp, dat tegenwoordig in het middelpunt der belangstelling staat, is veel verschil van meening, welk deel van de factoren in de tabel genoemd samen te vatten zijn onder de definitie van markt analyse. Wij citeeren hier twee meeningen, n.l. de definitie van *White*:

„Markt-analyse is de toepassing van wetenschappelijke principes en methoden op problemen, die in verband staan met den aard, uitgestrektheid en eigenaardigheden van de markt; de wijze van op de markt brengen van het product en het distribueeren aldaar”.

terwijl er aan den anderen kant in Duitschland een neiging is, om de definitie te beperken tot een zeer klein terrein, b.v. *Rosam*:

„De markt-analyse kan omschreven worden als de methode om de resultaten van officiële statistieken te gebruiken met het doel op de hoogte gebracht te worden van de vraag en de opname-mogelijkheid voor een bepaald product of een groep van producten.”

Dat deze laatste definitie nooit goed kan zijn is gemakkelijk te begrijpen, daar de uitgestrektheid van een wetenschap nooit afhankelijk kan zijn van de toe-
vallingheid, dat in een bepaald land de officiële statistieken meer of minder uitgebreid zijn.

De schrijver is dan ook van meening, dat het juiste begrip van het woord „markt-analyse” ongeveer ligt tusschen de twee definities als boven geciteerd en wel om de volgende reden: Het woord „markt” heeft verschillende beteekenissen, zoowel in de wetenschap als in de practijk. Wat moet evenwel de betekenis van „markt” zijn in de wetenschap van de commerciële research? Hier is „markt” ongetwijfeld een plaats of een combinatie van plaatsen waar waarschijnlijk potentiële afnemers gevonden worden n.l. een gebied waar een gedeelte van den verkoop plaats vindt. Dit is de juiste oplossing, daar het woord „markt” dus in de betekenis van commerciële research een *geografisch* gebied is.

De markt-analyse is daarom de studie van alle economische, technische, psychologische en andere invloeden, die voor een bepaald gebied de reactie zijn van deze markt op een zeker product. Om deze reden stellen wij voor de markt-analyse te noemen de studie van alle factoren opgesomd in de tabel onder het hoofd „Externe invloeden” en het woord commerciële research te gebruiken voor het totaal van alle belangrijke invloeden van de verhouding tusschen markt en product. Wij komen hierdoor tot de volgende classificatie:

	Marktanalyse.	
Commerciële Research	}	Analyse van het product
		Bedrijfsanalyse
		Analyse van de technische eigenschappen van het product, analyse van de psychologische karakteristiek van het product, analyse van de prijs van het product. Reclame-analyse. Analyse van de verkoopsorganisatie. Analyse v. d. credietpolitiek

Wijze van uitvoeren eener markt-analyse.

Een firma, die voor een zeker gebied een marktoverzicht zou willen hebben, kan óf zelf een research-organisatie oprichten óf gebruik maken van een buitenstaand bureau, zooals b.v. een reclamebureau, dat in vele gevallen een speciale afdeling heeft voor marktonderzoek. De grootte van de zaak zal gewoonlijk beslissen of de firma het researchwerk zelf kan doen, ofschoon in vele gevallen zelfs groote concerns

het meer winstgevend hebben gevonden het werk door niet tot het bedrijf behorende research specialisten te laten doen. Behalve de grootte van de zaak is ook de manier, waarop de verkoop plaats vindt een factor bij het nemen van de beslissing op welke wijze het researchwerk gedaan zal worden. Een betrekkelijk kleine onderneming, maar die een uitgebreide reclamecampagne voert en haar eigen verkoop leidt, zal haar markten zeer intensief moeten analyseeren, in welk geval over het algemeen, een eigen organisatie het voordeeligt zijn zal.

De voordeelen van een eigen organisatie zijn, dat de leden van de researchstaf de betreffende problemen tot in de kleinste bijzonderheden kunnen weten. Het werk is permanent en gaat daardoor geregeld door en indien de omvang van de research uitgebreid genoeg is, dat een of meer personen ervoor aangesteld kunnen worden, zullen de kosten minder zijn. De voordeelen echter van een speciale, buiten de organisatie staande, researchstaf zijn, dat deze organisatie hoogstwaarschijnlijk het probleem beziet uit een neutrale gezichtspunt en daardoor niet zoo zeer beïnvloed zal kunnen worden door interne omstandigheden. Ook zal het voor dit speciale bureau veel gemakkelijker zijn om gegevens van derden te verkrijgen.

Op welke wijze een markt-analyse behoort te worden opgebouwd.

Een onderzoeker die markt-analyses maakt, moet als volgt te werk gaan:

I. *Waarneming.* Onder dit hoofd kan gebracht worden het verzamelen van materiaal, verkregen door persoonlijk contact, benevens uit antwoorden op brieven en bibliografisch werk, zooals statistieken en reeds vroeger verzamelde gegevens.

In de praktijk zal het bibliografische werk meestal gedaan worden vóór de interviews of vóór het uitzenden der brieven.

II. *Vergelijking.* De resultaten van de waarneming moeten op schrift gesteld worden, geanalyseerd en vergeleken. Dit is meestal het meest technische gedeelte van den arbeid en geeft den research-specialist gelegenheid zijn bekwaamheid te toonen, daar hier een verscheidenheid van kundigheden vereischt zal worden. Het kan b.v. noodig zijn om begrippen te analyseeren en te vergelijken uit een economisch gezichtspunt of aan de hand van een statistische indeeling of door gebruik van het gezond verstand. Een goed geleide research-afdeeling behoort over menschen te beschikken, die in staat zijn een probleem uit verschillende gezichtspunten te bestudeeren.

III. *Generaliseering.* Na de gegevens, die betrekking hebben op het bestaande probleem, te hebben verzameld en vergeleken, is het noodzakelijk om de regels op te stellen, die hieruit voortvloeien. Dit is natuurlijk het moeilijkste gedeelte van het researchwerk, daar deze regels zelden eenvoudig en goed te omschrijven zijn, daar ze meestal het terrein der sociale wetenschappen bestrijken waar het trekken van conclusies vaak zeer moeilijk is. Hier speciaal zal de bekwaamheid van de researchman vereischt zijn. De meeste fouten in het researchwerk worden op dit punt gemaakt; de onderzoekers hadden de gegevens in groote hoeveelheden verzameld en op indrukwekkende wijze gerangschikt; ze wisten echter niet wat deze gegevens beteekenden, waar zij betrekking op hadden, en wat ermede gedaan moest worden. Hier kan alleen een goede toepassing van generaliseering helpen, om de conclusies in duidelijke bewoordingen naar voren te brengen. Het rapport, dat het resultaat is van deze generaliseering moet op een dergelijke manier opgesteld worden, dat de lezer als het ware overtuigd wordt van de juistheid der conclusies.

IV. *Verificatie.* Evenals bij elk industrieel researchwerk, is bij de commerciële research verificatie een zeer belangrijke factor, ofschoon bij de laatste dit een veel moeilijkere taak is, daar praktisch

geen enkel deel van het werk absoluut bewezen kan worden. De eenige verificatie bij de commerciële research is dan ook alleen, zooveel mogelijk elke verklaring en conclusie te bewijzen en ook altijd elke bron te vermelden waaruit de gegevens geput zijn.

Eigenschappen, die de research-man bezitten moet.

Zooals vanzelf spreekt zal de waarde van het researchwerk direct afhankelijk zijn van de bekwaamheid van den persoon, die hiermede belast is. Bij het aanstellen van dezen persoon kan de onderneming twee wegen inslaan:

1. Zij kan een afdeeling oprichten met een leider, van buiten betrokken.

2. Zij kan een leider kiezen uit haar eigen staf, die speciaal geschikt is voor dit werk.

De leider van een research-afdeeling moet in de eerste plaats een helder inzicht hebben in praktische problemen en daarnaast een voldoende kennis van de economische theorie. In de tweede plaats moet hij een goed voorstellingsvermogen hebben en moet hij in staat zijn heldere uiteenzettingen te geven. Verder moet hij aanleg hebben voor het maken van analyses, zoodat hij de diverse problemen volledig kan ontleden en in de goede volgorde rangschikken voor het researchwerk. Omgekeerd moet hij eveneens in staat zijn om afzonderlijke feiten weder samen te stellen tot problemen. Bovendien moet hij een dusdanig inzicht hebben in statistieken, dat hij het cijfermateriaal, dat beschikbaar is, weet te gebruiken, terwijl hij tevens moet weten wat voor soort statistieken verzameld dienen te worden. Het spreekt vanzelf, dat persoonlijkheid, takt en een groote hoeveelheid gezond verstand eenige van zijn belangrijkste eigenschappen moeten zijn.

In vele ondernemingen kan het markt-researchwerk gecombineerd worden met ander werk, waarvoor de eigenschappen ongeveer hetzelfde zijn, zooals intern organisatiewerk, intern statistisch en analytisch werk. Of deze combinatie wenschelijk is, zal meestal afhankelijk zijn van de onderneming, de verschillende problemen en de persoon, die er mede belast wordt.

Exacte markt-analyse tegenover relatieve.

De schrijver weet zeer wel, dat vele specialisten op het gebied der markt-analyse het niet eens zullen zijn met zijn verklaring, dat het slechts een kwestie van tijd is, voordat het aantal werkelijke consumenten gemeten kan worden binnen bepaalde enge grenzen.

Tegenwoordig heerscht, vooral in Duitschland, de meening dat de markt-research nooit meer zal opleveren dan een inzicht in de verhoudingsgewijze belangrijkheid van de diverse markten; dat het maximum gebruik, dat men ervan kan maken, is, het vaststellen van coëfficiënten, die de vergelijkende waarde van de verschillende gebieden zullen aantoonen.

Volgens mijn meening is dit een verkeerde conclusie, daar ook deze relatieve cijfers alleen berekend kunnen worden als alle factoren, die betrekking hebben op het onderwerp bestudeerd zijn en geanalyseerd, in welk geval het geheele materiaal voor absolute juistheid aanwezig is. Als slechts een van de betrokken factoren verwaarloosd wordt, kunnen de relatieve cijfers niet gebruikt worden, daar deze factor een geheel verschillende waarde kan hebben voor de diverse gebieden.

Bovendien worden relatieve cijfers door de gebruikers meestal vertaald in absolute cijfers, omdat zoo spoedig als één markt door en door bewerkt is, de resultaten van dit gebied met de hulp van de relatieve cijfers voor de andere markten absolute cijfers zullen opleveren.

Gaarne zou ik daarom dit artikel willen eindigen met de meening, dat markten meetbaar zullen worden binnen een zeker tijdsverloop en dat zoo spoedig als juiste relatieve cijfers verkrijgbaar zullen zijn de absolute kennis, die voor een goed begrip van het ter markt brengen van het artikel noodig is, eveneens zal bestaan.

L. C. VERVOOREN.

HET BEZUINIGINGS-RAPPORT.

Het oeverloos debat — de uitdrukking is van dr. Van der Waerden — over het bezuinigingsrapport van de commissie-Welter is reeds in de dagbladders begonnen. Ingaande op het antwoord, dat de regeering gaf, toen haar werd gevraagd met dit rapport ook haar inzichten te publiceeren, zouden wij willen zeggen, dat wij de opgewektheid missen hier in dit blad nogmaals alle voorstellen af te drukken, die nu zijn gedaan, zoolang het standpunt der regeering niet wordt bekend gemaakt. In den loop van de volgende week zal de Minister-President een radio-rede houden over den tegenwoordigen economischen toestand van ons land. Zijne Excellentie zal dan zeker van de gelegenheid gebruik maken iets over het klaarblijkelijk nut van het rapport te zeggen. Maar zullen wij iets méér hooren?

Zoo zal het wel een wachten worden op den derden Dinsdag in September 1932. Dan zal blijken, welke voorstellen de regeering heeft overgenomen en in hoeverre zij de kritiek van de commissie op het tegenwoordig regeeringsbeleid als juist erkent.

Want het kan niet worden ontkend: de kritiek der commissie op het begrootingsbeleid-1932 is openlijk en duidelijk. Een groot deel der gewone en der crisisuitgaven over 1932 is niet door een opbrengst uit gewone en uit crisis-middelen gedekt. En al zegt de commissie dit niet, zoo zal er toch slechts één middel wezen, om in dit tekort, dat zich over 1933 zal herhalen, te voorzien: door belastingheffing.

De aanwijzing van allerlei tekorten in de bezuinigingsvoorstellen zal dus wel in de eerste plaats aanleiding geven tot belastingverhooging. Er zijn verschillende tekorten, die uitsluitend door belastingverhooging kunnen worden gedekt. Uit het rapport der commissie-Welter blijkt bijv., dat de regeering groote bedragen zal moeten storten in het Gemeentefonds. Dit geldt voor 1932 maar in nog sterker mate voor 1933. En daar nu de uitgaven van het fonds niet verder kunnen worden verlaagd dan reeds is geschied door het „Kortingswetje”, is er maar één middel over: de opbrengst van de Gemeentefondsbelasting te verhoogen, zoodat weer alle uitkeeringen aan de gemeenten in hoofdzaak uit het fonds kunnen worden betaald en het Rijk niets behoeft bij te passen.

Andere tekorten zouden kunnen worden weggevoerd ook over 1932 (althans gedeeltelijk) wanneer de regeering maar over 1932 volvoerde, wat eerst over 1933 wordt voorgesteld. Ziet men vele der bezuinigingsvoorstellen voor zich, dan komt de vraag op, waarom de bezuiniging nog moet worden uitgesteld. Ook hier is dus eigenlijk een kritiek der commissie-Welter aanwezig. Maar zal de regeering, wat zij over 1932 blijkbaar weigert, aanvaarden over 1933? Men denkt hier stellig het eerst aan de bedragen voor werkverschaffing en steunverleening aan werklozen. Kan deze verlaging ingaan met 1 Januari 1933?

De zakenwereld stelt zich een bezuiniging meestal heel anders voor dan in den publieken dienst gebruikelijk is. In de zakenwereld zal men veronderstellen, dat vooral in de methoden van den publieken dienst wijzigingen zullen worden gebracht. Maar wat wordt voorgesteld is personeelsafvloeiing en loonsverlaging bij gelijken of zelfs bij toenemenden omvang van de regeeringszorg. En ondanks het betoog, dat de Commissie-Welter levert, ten bewijze dat de commissie niet op afbraak van den staatsdienst is bedacht, gelooven wij toch, dat de Staat — bij aanvaarding der voorstellen — bepaalde overheidsprestaties zal moeten verlagen. Bij werkelijk groote besnoeiing van de uitgaven voor onderwijs, politie en armenzorg, waaronder werkloosheidsondersteuning is begrepen (en deze drie onderwerpen eischen de meeste overheidsgelden op) moet het peil van het onderwijs, van de veiligheid en van de ondersteuning omlaag. De regeering die dit alles voor haar verantwoording moet nemen, kan niet alleen naar de cijfers op het budget kijken.

Een legioen van wachtgelders komt de rijen der werklozen vergrooten. Wordt, zooals de bedoeling is, de wachtgeldregeling verslechterd, zoo dreigt toename van de kosten der werkloosheidsvoorziening.

Zien wij de bezwaren der bezuiniging uit het oogpunt der regeering, dan schijnt het niet wel mogelijk, dat de regeering alle voorstellen uit het geheele rapport overneemt. Belastingverhooging zal aan de beperking der bezuiniging tegemoet komen.

Er is een derde punt van kritiek van de commissie op de regeering. Het gemeente-financiewezen is nog veel meer in gevaar dan dat van rijk en provincie. En, naar het oordeel der commissie, hebben hieraan de gemeentebesturen, maar zeker ook de toezichhoudende colleges schuld. De commissie publiceert een stijging bij de gemeenten zoowel van den gewonnen dienst der uitgaven als van den kapitaaldienst. „Maar dat alles is toch door het hooger gezag getollereerd!” zoo leest men door de regels van het Verslag van de commissie-Welter heen. Voor de toekomst moge een nieuw preventief toezicht in uitzicht worden gesteld, voorloopig zijn wij zóó ver nog niet. De allergrootste moeilijkheid voor de regeering zal dan ook wel zijn de gemeentelijke budgetten verlaagd te krijgen.

De commissie-Welter heeft een geweldig vraagstuk aan de orde gesteld. Verder zijn wij nog niet.

STABILISATIE VAN HET PRIJSPEIL VOORLOOPIG EENE ILLUSIE; DAAROM HERLEIDINGSSYSTEEM EISCH VAN DEN TIJD.

Prof. Mr. W. C. Mees R.Azn. schrijft ons:

In het nummer van 6 dezer van dit tijdschrift wijdt Prof. Verrijn Stuart eenige beschouwingen aan de vraag, of ons gulden-is-gulden-systeem door het door mij verdedigde herleidingssysteem moet worden vervangen.

Dat het herleidingssysteem de conjunctuurcrisisen zal uitschakelen, ontkent schr. niet. Dit is trouwens nog door niemand tegengesproken en kan ook moeilijk tegengesproken worden.

De meeste der bezwaren door Mr. Van Nierop tegen dat systeem ingebracht, worden door schr. niet gedeeld.

Technisch acht hij het stelsel niet moeilijk te verwezenlijken.

En toch wil hij er blijkbaar niet aan, omdat hij vrees voor groote praktische moeilijkheden. *Het stelsel zou in het credietverkeer weinig gewild zijn gebleken.*

Het doet vreemd aan dit te vernemen, omdat, voor zoover ik weet, nimmer een poging tot verwezenlijking van het stelsel is gedaan.

Schr. zegt, dat men reeds in de 18e eeuw heeft getracht het in praktijk te brengen. Doelt schr. hier soms op het door zijn vader op bl. 352 van diens Hoofdtrekken der maatschappelijke voortbrenging vermelde geval, dat in Massachusetts in 1780 en volgende jaren tijdelijk de soldijen der soldaten afhankelijk waren gesteld van de duurre van het leven? *Maar dat is toch allerminst hetzelfde als het door mij bepleite!*

Ook de indexloonen, welke in enkele landen thans vrij gebruikelijk zijn, kunnen met het door mij ontwikkelde systeem niet worden vereenzelvigd. Naar ik meen werken ze zeer nuttig en ik zou mij verheugen, indien ze ook ten onzent meer werden toegepast. Het herleidingssysteem houdt echter meer in; het geeft niet alleen indexloonen, maar ook indexhuren, indexleeningen, indexkapitaal, het brengt herleiding overal waar geldbedragen voor langeren tijd worden vastgesteld.

Ook de (geslaagde?) uitgifte van gestabiliseerde obligaties, waarvan Prof. Dr. C. A. Verrijn Stuart melding maakte in De Economist van Jan. 1926, bl. 78, is slechts als een onderdeel van het herleidingssysteem te beschouwen.

Zulke eenzijdige toepassingen ervan bewijzen zeker niets ertegen, maar wel, dat het bestaande als verkeerd wordt gevoeld en dat bij het publiek juistere begrippen op het gebied van het geld beginnen door te dringen.

Eerst wanneer die afzonderlijke herleidingen tot een systeem zijn vereenigd, kunnen ze ten volle haar nut doen.

De door mij gewenschte rechtswijziging is zeker ingrijpend en dit verklaart, dat velen eenigszins huiverig zijn haar voetstoots te aanvaarden. Het is inderdaad gewenscht, eventueele bezwaren nauwgezet te overwegen. Ik meen echter, dat tot dusverre nog geene bezwaren van eenige beteekenis naar voren zijn gebracht. Ook het bezwaar, door den schr. thans geopperd, houdt geen stand. *Dat het publiek het stelsel niet zou willen, is niet gebleken.* Integendeel, de genoemde voorbeelden, welke nog zouden zijn te vermeerderen, toonen een streven in de richting van het herleidingssysteem en er is den laatsten tijd blijkens den wensch naar eene goudclausule bij de geldgevers een zeer duidelijk waarneembare afkeer om onder de vigneure van het gulden-is-gulden-stelsel geld te leenen.

Ik ben overtuigd, dat obligaties van soliede schuldenaren, welke een vaste koopkracht in uitzicht stelden, bij voldoende voorbereiding der emissie, bij tal van beleggers grif aftrek zouden vinden. En de kring dergenen, die deze obligaties zouden waardeeren, zou zich zonder twijfel snel uitbreiden naar gelang men aan zoodanige leeningen zou zijn gewend en het nut ervan zou inzien.

Alle begin is nu eenmaal moeilijk en daarom zal natuurlijk een behoorlijke propaganda voor het nieuwe stelsel moeten worden gemaakt, opdat ook de groote massa de voordeelen ervan zal begrijpen. Thans blijkt reeds van groote belangstelling voor het herleidingsstelsel, hoewel ik bij het *propageeren* ervan nog geheel alleen sta. Indien de economen gezamenlijk optrokken en aan het publiek de voordeelen ervan voorhielden, zou iedere tegenzin, voor zoover deze bestaat, spoedig in warme sympathie omslaan. Onze tijd lijdt niet aan sterk conservatisme en het is dus niet aan te nemen, dat het publiek uit louter behoudzucht niet zou willen aanvaarden een stelsel, dat, in tegenstelling met het bestaande, aan ieder geeft, hetgeen bij rechtshandelingen werd beoogd en dat bovendien het kwaad der conjunctuurcrisis met al haar ellende van faillissementen, werkloosheid en achteruitgang in het hart aantast. Zou men voor het bereiken hiervan niet eenig gereken over hebben? De noodzakelijke herleiding is zeker niet moeilijker dan bij het wisselen van geld van verschillende landen. Guldens van verschillende jaren perse als gelijkwaardig te beschouwen is even dwaas als het zou zijn gemakshalve een gulden en een dollar en een franc maar als gelijkwaardig aan te nemen.

In hetzelfde nummer van dit tijdschrift van 6 Juli bepleit W. J. van de Woestijne de conjunctuurgolven te bestrijden door eene andere wijze van winstberekening, waardoor schijnwinsten en verliezen bij de vaststelling van het winstcijfer der bedrijven buiten beschouwing zouden blijven. Mag ik dezen schr. opmerken, dat hij hier nadert een onderdeel van het herleidingssysteem; door overeenkomstig dat systeem herleiding ook op de kapitaalbedragen der bedrijven toe te passen, wordt bereikt hetzelfde wat de Heer v. d. W. beoogt, maar vollediger, omdat de herleiding alle bedrijfsfactoren omvat.

Prof. Verrijn Stuart wil evenals Mr. Van Nierop liever streven naar eene, ook door mij gewenschte, stabilisatie van de waarde van de geldeenheid dan het herleidingsstelsel te aanvaarden. Indien de waarde van het geld onveranderlijk kon worden gehouden, zou inderdaad het gulden-is-gulden-systeem geen kwaad doen. Maar gelooven gen. schrijvers werkelijk in gemoede, dat eene stabilisatie van het prijspeil in

het zicht is en de eenmaal gestabiliseerde geldswaarde voortaan niet aan verstoringen zou blootstaan, ook niet, indien oorlogen of andere wereldrampen zich zouden voordoen? En indien zekerheid dienaangaande niet kan worden gegeven, dan is toch een herleidingsstelsel noodig voor het geval van die verstoringen.

In ieder geval staat het herleidingsstelsel aan eene stabilisatie van de geldswaarde niet in den weg, en het is daarvoor, ik herhaal het, zelfs de beste wegbe-reider, doordat het vele belangentegenstellingen, welke stabilisatieplannen kunnen tegenhouden, wegneemt.

Laten dus ook zij, die een waardevast betaalmiddel als hun einddoel beschouwen, medewerken om te trachten het herleidingsstelsel in ons recht opgenomen te krijgen. Voor economen en politici is hier een verantwoordelijke taak. Aarzelt niet langer! Er is *periculum in mora*.

Want wat zal geschieden, indien de prijzen soms nog verder dalen en het herleidingsstelsel niet wordt aanvaard? Dan zal steeds verder de desorganisatie van het economische leven zich voortzetten, de werkloosheid zal blijven groeien, steeds meer debiteuren zullen in gebreke blijven, zoodat ten aanzien van deze toch eene reductie der kapitaalbedragen (indien niet de volle 100 pCt. verloren gaat) wordt toegepast en dan *zonder kans op redres later*, terwijl bij het herleidingsstelsel dat redres *wel* wordt verkregen. In Duitschland gaan reeds stemmen op voor eene algemeene reductie der schuldbedragen, ook de Heer v. d. W. acht haar voor de toekomst niet geheel onmogelijk. Beter is het tijdig de bakens te verzetten en ons recht naar nieuwere opvattingen te wijzigen. De opvatting, dat de gulden-is-gulden-theorie niet deugt, is thans wel gemeen goed. Laat die theorie dan ook niet langer ons recht ontsieren! En met hare verwijdering kan men tevens de crisis likvideeren.

N a s c h r i f t. Het is uiteraard niet mogelijk om in het kader van dit weekblad zoo uitvoerig in te gaan op de verschillende, door Prof. Mees aangevoerde punten, als tot volledige verheldering van de vragen, waarover tusschen hem en ons meeningsverschil bestaat, wel wenschelijk ware. Wij bepalen ons daarom tot datgene, wat o.i. in de huidige omstandigheden het meeste belang heeft, maar wenschen uitdrukkelijk vast te stellen, dat naar aanleiding van onze aantekening in het vorig nummer en naar aanleiding van dit naschrift niet tegen ons mag worden aangevoerd het bekende adagium: „qui tacet, consentire videtur”. Desgewenscht willen wij op bepaalde punten, die thans niet tot hun recht komen, later nog nader ingaan, bijv. op de vraag, in hoeverre de „tabular standard” de conjunctuur zal genezen, zooals Prof. Mees schijnt te meenen, dan wel verzachten, als het goed gaat, verergeren, als de kwade kansen van het stelsel zich realiseeren, zooals veeleer ons standpunt zou zijn.

Om tot de hoofdzak te komen: Prof. Mees en wij begeeren hetzelfde doel te bereiken, waardevast geld. De preventieve weg biedt, aldus Prof. Mees, geen kans op succes, daarom betrede men den repressieven weg, die in elk geval bevorderlijk en niet schadelijk is. Wij kunnen toegeven, dat de weg der preventie zeer groote moeilijkheden met zich brengt, die echter allerminst onoverkomelijk zijn: wij laten dit punt echter verder buiten beschouwing, omdat het thans gaat over de vraag, of inderdaad de „tabular standard” in de huidige omstandigheden bevorderlijk of schadelijk zou zijn. En nu kunnen wij slechts herhalen, dat het stelsel daarom groot gevaar met zich brengt, omdat het gevoel van *zekerheid* van het geldverkeer daardoor bij het publiek zal worden ondermijnd. Als ieder het inzicht van Prof. Mees in geldzaken had, zou de zaak wel losloopen, maar aangezien de „man in the street” nu eenmaal, wat zijn economisch inzicht betreft, niet staat op het peil van een hoogleraar in de economie, daar verwachten wij van

dit systeem slechts verwarring. Deze kan fnuikende gevolgen hebben, inzonderheid in het credietverkeer. Thans is vóór alles noodig herstel van vertrouwen en daardoor het loskomen van de bedragen aan opgelegd geld, die thans aan de circulatie worden onttrokken. Dit herstel kan zich slechts voltrekken bij een geldstelsel, dat de menigte begrijpelijk vindt (of het inderdaad begrepen wordt, willen wij daarlaten); de kans is groot, dat zulks bij toepassing van de „tabular standard” niet het geval zal zijn. Dit laatste argument is reeds vóór den oorlog vele malen naar voren gebracht tegen het destijds vooral door Stanley Jevons en thans opnieuw door Prof. Mees verdedigde stelsel; op dezen grond werd dit o.a. door Irving Fisher verwerpen.¹⁾

Maar, aldus Prof. Mees, dit alles bewijst niets; het stelsel is nog nooit volledig toegepast, alleen maar partiëel. Inderdaad, het was ons niet onbekend. En wij kunnen een stap met Prof. Mees meegaan: er kan voor zulk een partiëele correctie van geldschulden zeer veel te zeggen zijn; wij herinneren er bijv. aan, dat een correctieclause in de Youngregeling ook naar onze meening zeer veel goed zou hebben gedaan, zooals wij in dit weekblad meermalen hebben betoogd. Dit voorbeeld kan met andere gevallen worden vermeerderd. Maar in den gedachtengang van de aanhangers van de „tabular standard” gaat het om een correctie, niet van enkele schulden in uitzonderlijke gevallen, maar van alle termijnschulden en bij iedere, zelfs geringe, schommeling van de geldwaarde. Nu kan men waarnemen, dat in tijden van groote beroering het verkeer grijpt naar een correctiemethode meestal in den vorm eener goudclause, zelden in den vorm van een „indexclause”, maar dat men zich haast om daarvan terug te keeren, zoodra de omstandigheden het maar eenigszins toelaten. Waarom? Omdat men het systeem als zoodanig terecht of ten onrechte lastig en gecompliceerd vindt. Men begeert het nu eenmaal niet; en met deze stemming van „men” heeft de economist, ook al vindt hij het nog zoo onaangenaam, rekening te houden.

Nu ware het ter toetsing van het meeningsverschil tusschen Prof. Mees en ons inderdaad een belangwekkend experiment, wanneer met het denkbeeld van de correctie van geldschulden eens een goede proef werd genomen. Dat zou bv. kunnen, doordat een der talrijke overheidsleeningen, die ons nog te wachten staan, met invoering van een correctieclause zou plaats vinden; juist bij de overheid kan men aannemen, dat haar geldinkomen stijgt in tijden van oplopend prijsniveau, en daalt in tijden van deflatie; de debiteur heeft hier dus alle belang bij toepassing van de zaak. Uit de houding van den crediteur bij de emissie en later bij de verhandeling der obligaties zou dan afgeleid kunnen worden, hoe de belegger op het stelsel reageert, en of het aanbeveling verdient op den ingeslagen weg voort te gaan, dan wel, of het inderdaad de door ons gevreesde afkeer zal ontmoeten.

V. S.

¹⁾ Zie onze Inleiding tot de Leer der Waardevastheid van het Geld, 1919, blz. 147, v.v.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

IERLAND EN EEN IMPERIAAL SCHEIDSGERECHT.

Prof. P. Geyl te Londen schrijft ons:

De Iersche kwestie vormt weer een geregelde rubriek in de bladen, net als vóór den oorlog, en vlak na den oorlog. Nu gaat het niet zoozeer over den eed, maar over de jaargelden voor de landsschuld. De Vrijstaat is nu definitief in gebreke gebleven en de Engelsche regeering heeft bij monde van Thomas aan het Lagerhuis machtiging gevraagd, om bijzondere heffingen op Iersche invoeren tot aan het verschuldigde bedrag toe te verrichten. De Iersche vetweiders zijn hevige verontrust, en geen wonder — de heffingen kunnen tot 100 pCt. van de waarde der producten gaan —; maar wat een eigenaardige economie

heerscht er tegenwoordig toch in de wereld! Wat plachten de vrijhandelaars zich te vermaken over de illusie van de protectionisten, dat tarieven heffen neerkwam op „taxing the foreigner”! En nu wordt het bezwaar, dat door zulke heffingen de Engelsche verbruiker minstens zoo zeker in zijn zak getast zal worden als de Iersche importeur, nauwelijks vernomen, en enkel en alleen de Labour-oppositie heeft — en niet op dien grond — tegengestemd.

De Labour-partij acht zich verplicht de zaak der Ieren voor te staan en tot vrede en minnelijke schikking te manen. Als men bedenkt, met wat een vuurvretersmanieren de onbuigzame De Valera alles op de spits drijft, is het wel wat ergerlijk om den ouden heer Lansbury en Sir Stafford Cripps en Greenwood te zien optreden, alsof hun eigen regeering en Thomas in het bijzonder zich aan een onvergeeflijk ringeloozen van een klein zwak buurvolk schuldig maakten. Maar de Labourmannen herinneren zich blijkbaar, dat de eerste plicht van een oppositie is... oppositie te voeren, en het is misschien zelfs wel nuttig, dat de advocaat van de andere partij zich bij ieder stadium van het langgerekt proces in het Lagerhuis zelf kan laten hooren. In ieder geval is het aan de Labour-partij te danken, dat het debat van nu de heele kwestie werkelijk een ander aanzien gegeven heeft.

Greenwood toch bracht aan het licht, dat de Iersche regeering de gelden, welke zij van de Iersche landbouwers, die van de landwet van 1903 geprofiteerd hebben, nog wel degelijk heft, niet voor andere doeleinden gebruikt, maar in een afzonderlijk fonds bewaart, tot scheidsrechterlijk zal zijn uitgemaakt, of zij aan Engeland dan wel aan Ierland toekomen. Hij wist dit van den leider der Iersche Arbeiderspartij, die dezer dagen met zijn Engelsche geestverwanten aan het praten geweest is. Het is niet minder dan verbazend, en een staaltje van de methoden van De Valera, dat de Engelsche regeering het *niet* wist. Maar staande de vergadering werd Maandag door den Hoogen Commissaris van den Vrijstaat naar Dublin getelefoneerd, waarop deze ambtenaar in staat was Thomas het bericht schriftelijk te bevestigen.

Het spreekt vanzelf, dat deze handelwijze van de Vrijstaatsche regeering veel van de scherpte van het annuïteiten-conflict wegneemt. De Valera wacht op arbitrage; men zal dus niet aanstonds tot de bijzondere heffingen (waartoe het Parlement niettemin gemachtigd heeft!) behoeven over te gaan. Evenwel... men is het nog lang niet eens, want terwijl De Valera geen ander scheidsgerecht wil dan een, waarin een buitenlandsch element voorkomt, verklaarde Thomas met den meesten nadruk en bij herhaling en telkens onder luide toejuichingen, dat Engeland geenerlei inmenging van buitenlanders in deze geschillen tusschen Rijksleden dulden kon. De vorige Rijksconferentie heeft tegelijk met het Statuut van Westminster een regeling voor de beslechting van geschillen tusschen Rijksdeelen onderling uitgewerkt, en Thomas wenschte zich nu daaraan te houden. De toenmalige Iersche regeering had mee die regeling ondertekend. Maar in de zaak van den eed is al duidelijk genoeg gebleken, dat De Valera zich door de daden van zijn voorgangers in het minst niet gebonden acht.

De Valera heeft een ongelukkige manier: Wat kon kwetsender zijn dan zijn uitspraak, dat de zaak aan een uitsluitend Rijks-tribunaal te onderwerpen neerkwam op „de kaarten vervalschen” tegen Ierland! „Laat hem daarmee eens te Ottawa aankomen”, riep Sir Austen Chamberlain in het Lagerhuisdebat uit, en betoogde vervolgens terecht, dat, waar het De Valera natuurlijk wezenlijk om te doen is, is om den band van het Rijk nog verder door te snijden.

Maar het Britsche Rijk is dan ook wel een wonderlijk lichaam. Geen vreemde inmenging, enzovoorts. Maar de afzonderlijke deelen zijn toch maar elk voor zich lid van den Volkenbond; zij onderhou-

den afzonderlijke betrekkingen met vreemde landen; en zij kunnen onderling kibbelen, alsof ze niets met elkaar gemeen hadden. Als het tusschen Engeland en Ierland zoo doorgaat, zal er een tarieven-oorlog en wat niet al kunnen ontstaan. Een voorleggen van het geschilpunt aan het Haagsch Gerechtshof zou door Engeland blijkbaar met verontwaardiging verworpen worden. Als Ierland te Genève de aandacht van de vergadering op het geschil richtte wegens het gevaar voor rustverstoring, dat erin steekt, dan zou Engeland alle inmenging afwijzen: Empire-zaken! Voor de rust van de wereld, en voor de bevordering van goede betrekkingen tusschen Engeland en Ierland, zou het dan misschien waarlijk nog beter zijn, als De Valera de consequenties van zijn politiek aandurfde en de Vrijstaat zich tot een onafhankelijke Republiek uitriep!

Maar dit is in de veronderstelling, dat men aan weerskanten tot het bittere einde zal gaan. De Valera is blijkbaar voor de bedreiging van Ierland's landbouwbelangen niet ongevoelig. Er zijn er in Engeland wel, die aandringen op het toestaan van een buitenlandsch lid in de arbitrage-commissie, ofschoon Thomas dat toch te scherp verworpen heeft om er gemakkelijk op te kunnen terugkomen. De manier van De Valera is ongelukkig. Die van Thomas is niet altijd een voorbeeld. Hij slaat zich wat al te luid op de borst onder het betuigen van zijn gematigdheid. En hij doet ondertusschen wat al te graag een beroep op de imperialistische gevoelens van zijn conservatieve bondgenooten. Toch lijdt het geen twijfel, of men ziet in Engeland op tegen een voortzetten van den twist, terwijl De Valera, gelijk gezegd, Ierland's kwetsbaarheid wel begint te beseffen. Er zal te Ottawa op zuiver economisch gebied vermoedelijk niet veel bereikt worden, maar wie weet vindt men er voor de kwestie een oplossing.

AANTEKENINGEN.

De handelsbeweging van Rusland.

In tegenstelling met den invoer van vrijwel alle landen ter wereld, die in de laatste jaren een zeer aanzienlijken achteruitgang vertoont, neemt die van Rusland voortdurend toe. De invoer, die in 1929 R.M. 1.903 millioen bedroeg, steeg in 1930 tot R.M. 2.284 millioen en in 1931 tot R.M. 2.393 millioen, zooals blijkt uit het onderstaande overzicht, dat wij evenals de tweede tabel ontleenen aan het Institut für Konjunkturforschung.

Invoer in Sovjet-Rusland.

Soort	in millioenen R.M.			In procenten van den totalen invoer		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Totale invoer	1.903.2	2.283.6	2.393.1	100.0	100.0	100.0
w.o.:						
Machines en apparaten, totaal	448.0	883.0	1.062.1	23.5	38.7	44.4
waarvan:						
Industriemachines en onderdeelen	238.2	540.5	717.1	12.5	23.7	30.0
Landbouwmachines en onderdeelen	61.4	82.8	56.7	3.2	3.6	2.4
Tractors en onderd. ..	75.2	154.4	172.4	4.0	6.8	7.2
Electr. machines met toebehooren	73.3	105.3	115.9	3.9	4.6	4.8
Metaalwaren ¹⁾	65.7	135.9	201.4	3.5	6.0	8.4
IJzer en Staal	72.8	152.7	269.8	3.8	6.7	11.3
Niet ijzerhoud. metal	129.7	116.5	106.8	6.8	5.1	4.5
Katoen	253.5	120.8	87.9	13.3	5.3	3.7
Wol	178.1	105.7	69.7	9.4	4.6	2.9
Verbruiksgoederen ..	193.0	230.1	124.5	10.1	10.1	5.2

¹⁾ Gietijzer, ijzer- en staalwaren alsmede koperwerk.

Bij een beschouwing van dit overzicht lette men op de verschuiving van den invoer van productiemiddelen ten gunste van die van consumptiegoederen. Vooral de invoer van machines en ijzer en staal is sterk gestegen. Hierbij dient men met de volgende factoren rekening te houden.

1o. Rusland bevindt zich op het oogenblik in een periode van hoogconjunctuur, welk verschijnsel gepaard gaat met een zeer krachtige expansie van het geheele bedrijfsleven. In zoverre verschilt de toestand in Rusland niet met de ontwikkeling van een hoogconjunctuur in een van de kapitalistische landen.

2o. Het groote verschil is echter hierin gelegen, dat elke hoogconjunctuur in een kapitalistisch land een verbetering van den toestand van de geheele bevolking met zich brengt. In Rusland vindt juist het omgekeerde plaats. Daar gaat een hoogconjunctuur gepaard met een verarming van vrijwel de geheele bevolking. Of om met Prof. Röpke te spreken, die hierop de aandacht vestigt¹⁾, het ontbreken van werkloosheid in Rusland bewijst slechts, dat men electriciteitswerken kan bouwen, indien men het volk de boter van het brood en de schoenen van de voeten neemt.

De bovenstaande cijfers bevestigen deze uitspraak ten volle. Immers, de invoer van consumptiegoederen is niet alleen relatief, maar ook *absoluut* afgenomen, onder gelijktijdige stijging van den invoer van productiemiddelen.²⁾

Wat de invoer uit de afzonderlijke landen betreft, daaronder neemt Duitschland de voornaamste plaats in. De uitvoer van dit land naar Rusland is niet alleen relatief, maar ook absoluut sterk gestegen (men vergelijk de cijfers van het eerste kwartaal van 1931 en 1932).

Dit is vooral toe te schrijven aan het feit, dat het Rijk en de Landen hun garanties voor de Russische wissels hebben vergroot. Ook de uitvoer van Engeland is toegenomen. Met uitzondering van Duitschland, neemt de uitvoer van de grootste leveranciers van Rusland nog slechts een gering deel van den totalen uitvoer in.

Uitvoer van de voornaamste landen naar Sovjet-Rusland.

Periode	Duitschland	Ver. Staten	Groot-Brittannië	Frankrijk	Italië	Polen	Tsjecho-Slowakije
in mill. R.M.							
1929 *) ..	88.5	89.3	19.1	10.5	3.9	9.6	8.1
1930 *) ..	107.7	119.9	34.5	7.0	5.6	15.2	10.2
1931 *) ..	190.6	109.1	34.0	2.5	15.1	14.8	15.1
'31 1e kw.	129.3	185.0	29.2	2.8	12.9	15.1	14.2
'32 1e kw.	181.4	15.5	36.7	0.6	14.8	2.4	3.6
in procenten van den totalen uitvoer.							
1929 *) ..	2.6	1.6	0.51	0.51	0.46	2.9	1.3
1930 *) ..	3.6	3.0	1.19	0.40	0.84	5.3	1.9
1931 *) ..	7.9	4.3	1.83	0.19	2.75	6.7	3.7
'31 1e kw.	5.3	6.2	1.38	0.20	2.45	7.1	3.7
'32 1e kw.	10.5	0.8	2.70	0.07	4.06	1.8	1.6

*) Kwartaalgemiddelden.

¹⁾ In zijn interessante brochure over „Weltwirtschaft eine Notwendigkeit der deutschen Wirtschaft“ (J. C. B. Mohr. Tübingen 1932. Prijs R.M. 1.50).

²⁾ De in de eerste tabel weergegeven cijfers hebben betrekking op de waarde. Houdt men rekening met de sterke daling van de groothandelsprijzen, dan is eveneens een vermindering van de hoeveelheden te constateeren.

MAANDCIJFERS.

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Juni 1932		Juni 1931	
	In millioenen	Aantal	In millioenen	Aantal
Giro's (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan:				
gemeentestellingen	f 58.-	38.769	f 63.4	38.476
particulieren	„ 19.1	150.363	„ 23.8	141.727
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 4.5	7.827	„ 5.3	8.311
Betalingen	„ 8.5	35.901	„ 8.5	34.006
Part.rekeninghouders	„ 29.9 ¹⁾	47.371 ²⁾	„ 31.- ¹⁾	44.795 ²⁾
Gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponceerd	„ 9.5	4.433 ²⁾	„ 9.9	4.427 ²⁾

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

**STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.
GELDKOERSEN.**

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.
BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	{ Disc. Wissels. 2 1/19 Apr.'32	Lissabon .... 6 1/4 4 Apr.'32
	{ Bel. Binn. Eff. 3 19 Apr.'32	Londen ..... 2 30 Juni'32
	{ Vrsch. in R.C. 3 19 Apr.'32	Madrid ..... 6 1/2 8 Juli'31
Athene	1120 Febr.'32	N.-York F.R.B. 2 1/2 24 Juni'32
Batavia	4 1/10 Mri.'30	Oslo ..... 4 1/2 20 Mei'32
Belgrado	7 1/20 Juli'31	Parijs ..... 2 1/2 9 Oct.'31
Berlijn	5 27 Apr.'32	Praag ..... 5 11 Apr.'32
Boekarest.....	7 3 Mrt.'32	Pretoria .... 6 13 Nov.'31
Brussel	3 1/13 Jan.'32	Rome ..... 5 3 Mei'32
Budapest	6 16 Apr.'32	Stockholm ... 4 3 Juni'32
Calcutta	4 7 Juli'32	Tokio ..... 5.11 8 Juni'32
Dantzig	4 12 Juli'32	Weenen..... 7 17 Mrt.'32
Helsingfors	6 1/19 Apr.'32	Warschau... 7 1/2 3 Oct.'30
Kopenhagen	4 30 Mei'32	Zwits. Nat. Bk. 2 22 Jan.'31

OPEN MARKT.

	1932				1931	1930	1914
	9 Juli	4/9 Juli	27 Juni/2 Juli	20/25 Juni	6/11 Juli	7/12 Juli	20'24 Juli
Amsterdam Partic. disc. Prolong.	1/2	3/8-5/8	3/8-1/2	3/8-1/2	3/4-11/16	11/16-16/16	3/8-3/16
Londen Daggeld... Partic. disc.	1/2-1	1/2-1	1/2-1 1/2	1/2-1 1/2	1 1/2-2	1 1/4-3	1 3/4-2
Berlijn Daggeld... Part. disc.	5 1/8-6 3/8	5 3/8-7	5-7	4 7/8-6	8-11	2 1/2-5 1/2	—
Maandgeld	5-6 1/2	5-6 1/2	5-6 1/2	5-6 1/2	—	—	—
Waren-wchsel.	5-1/2	5-1/2	5-1/2	5-1/2	7 1/8 2)	3 1/4	—
New York Daggeld 1) Partic. disc.	2-1/4	2-3/4	2 1/2-3/4	2 1/2-3/4	1 1/2-3/4	2-3 1/4	1 3/4-2 1/2

1) Koers van 8 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m. Vrijdag.
2) Koers van 9-11 Juli.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York*)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brusset *)	Batavia 1)
5 Juli 1932	2.47 11/16	8.78 1/2	58.60	9.73	34.45	99 1/8
6 " 1932	2.47 5/8	8.82 1/2	58.67 1/2	9.73 1/2	34.45	99 1/8
7 " 1932	2.47 7/8	8.84 3/4	58.80	9.73 1/2	34.47 1/2	99 1/8
8 " 1932	2.47 7/8	8.87	58.77	9.73 1/2	34.47 1/2	99
9 " 1932	2.48 1/2	8.88 1/2	58.85	9.74	34.45	99 1/8
11 " 1932	2.48	8.85 1/2	58.85	9.74	34.45	99 1/8
Laagste d.w.1)	2.4740	8.77	58.55	9.72	34.40	99
Hoogste d.w.1)	2.4850	8.91 1/2	58.92 1/2	9.74 1/2	34.50	99 1/8
4 Juli 1932	2.47 1/2	8.82	58.75	9.73 1/2	34.46	99 1/8
27 Juni 1932	2.47 1/2	8.94 1/2	58.55	9.73 1/2	34.46	99 1/8
Muntpariteit	2.4878	12.1071	59.263	9.747	34.592	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag *)	Boekarest 1)	Milana **)	Madrid **)
5 Juli 1932	48.32 1/2	35.25	7.32 1/2	1.50	12.65	20.37 1/2
6 " 1932	48.32 1/2	35.25	7.32 1/2	1.50	12.65 1/2	20.15
7 " 1932	48.32 1/2	35.25	7.33	1.50	12.65 1/2	20.12 1/2
8 " 1932	48.32 1/2	35.25	7.32 1/2	1.50	12.66	20.15
9 " 1932	48.35	35.25	7.33 1/2	1.50	—	—
11 " 1932	48.32	—	7.34	—	12.65	20.02 1/2
Laagste d.w.1)	48.25	34.90	7.30	—	12.60	19.90
Hoogste d.w.1)	48.37 1/2	35.25	7.36	1.50	12.70	20.50
4 Juli 1932	48.31	35.25	7.33	—	12.63 1/2	20.42 1/2
27 Juni 1932	48.22 1/2	35.25	7.33	1.48	12.61 1/2	20.45
Muntpariteit	48.12 1/2	35.007	7.371	1.488	13.094	48.52

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Hel-sing-fors 1)	Buenos-Aires 1)	Mon-treal 1)
5 Juli 1932	45.10	48.—	43.30	3.65	—	2.16 1/2
6 " 1932	45.40	48.10	43.75	3.75	—	2.17 1/2
7 " 1932	45.30	48.—	43.50	3.75	—	2.17 1/2
8 " 1932	45.50	48.35	43.50	3.75	—	2.18
9 " 1932	45.65	48.25	44.—	3.75	—	2.18
11 " 1932	45.45	48.10	43.75	3.72 1/2	—	2.16 1/2
Laagste d.w.1)	40.70	47.60	43.—	3.55	—	2.14
Hoogste d.w.1)	45.85	48.50	44.25	3.85	—	2.19 1/2
4 Juli 1932	45.20	48.—	43.50	3.65	—	2.16 1/2
27 Juni 1932	46.—	49.—	44.25	4.14	—	2.14 1/2
Muntpariteit	66.671	66.671	66.671	6.266	95 1/2	2.4878

*) Notering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.
In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable):

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
5 Juni 1932	3,54 1/4	3,92 1/8 1/16	23,69	40,38 1/2
6 " 1932	3,57	3,92 1/8 1/16	23,77 1/2	40,37 1/2
7 " 1932	3,56 7/8	3,92 3/4	23,75	40,34 1/2
8 Juli 1932	3,58 3/10	3,92 1/8 1/16	23,75	40,33
9 " 1932	3,57 1/4	3,92 1/8 1/16	23,71	40,31
11 " 1932	3,55	3,92 1/8 1/16	23,72	40,27 1/2
13 Juli 1931	4,85 7/8	3,92 5/8	22,50	40,28 1/2
Muntpariteit ..	4,86	3,90 5/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	25 Juni 1932	2 Juli 1932	2/9 Juli 1932 Laagste	4 Juli 1932 Hoogste
Alexandrië..	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/8	97 1/8
Athene	Dr. p. £	557 1/2	560	540	575
Bangkok....	Sh. p. tical	1/10	1/10 1/2	1/10 1/2	1/10 3/8
Budapest ...	Pen. p. £	20 1/2	20 1/2	20	21
Buenos Aires	d. p. \$	—	—	—	—
Calcutte	Sh. p. rup.	1/5 3/16 1/64	1/6 1/8 1/32	1/6	1/6 1/8
Constantin ..	Piast. p. £	740	740	740	740
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/3 1/16	1/3 1/8	1/3	1/3 1/8
Kobe	Sh. p. yen	1/6 1/8	1/6 1/8 1/16	1/5 7/8	1/7 1/2
Lissabon	Escu. p. £	110	110	109 1/2	110 1/2
Mexico	\$ per £	13.25	13.35	13.10	13.60
Montevideo ..	d. per £	30	30	29	31
Montreal ...	\$ per £	4.16	4.09 1/4	4.01	4.11
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	5	5 1/32	4 1/8	5 1/16
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/7 27/32	1/7 3/8	1/7 1/2	1/7 1/8
Singapore ..	id. p. \$	2/3 1/8 1/16	2/3 25/32	2/3 1/16	2/3 1/8
Valparaiso 1).	\$ per £	—	—	59	59
Warschau ...	Zl. p. £	32 1/4	31 7/8	31	32 1/4

ZILVERPRIJS

	Londen 1)	N. York 2)
5 Juli 1932..	16 1/8	26 1/8
6 " 1932..	16 7/16	26 1/8
7 " 1932..	16 1/2	26 1/8
8 " 1932..	16 1/4	26 1/8
9 " 1932..	16 1/8 1/16	26 1/8
11 " 1932..	17 1/16	26 7/8
13 Juli 1931..	13	27 7/8
27 Juli 1914..	24 1/16	59

GOUDPRIJS 3)

	Londen
5 Juli 1932....	116 1/5
6 " 1932....	116/-
7 " 1932....	115/8
8 " 1932....	115/7
9 " 1932....	115/-
11 " 1932....	115/7
13 Juli 1931....	84/11 1/2
27 Juli 1914....	84/10 1/2

1) in pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$c. p. oz. fine. 3) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 'S RIJKS KAS.

Vorderingen.	30 Juni 1932	7 Juli 1932
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 2.280.154,41	f 26.171.670,65
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschotten op ult. Mei 1932 aan de gem. verst. op v. haar d. de Rijksadm. te heffen gem. ink. bel. en opc. op de Rijksink. bel.	" 51.026,12	" 917.466,67
Voorschotten op ult. Mei 1932 aan de gem. verstr. op aan haar uit te keeren hoofds. der pers. bel. aand. in de hoofds. der grondbel. en der gem. fondsbel. alsmede opc. op die belastingen en op de vermogensbelasting Voorschotten aan Ned.-Indië.....	" 4.330.955,03	" 4.330.955,03
Id. aan Suriname.....	" 210.286.113,44	" 221.214.003,81
Id. aan Curaçao.....	" 12.228.850,65	" 12.250.928,65
Kasvord. weg. credietverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand ..	" 7.858.381,52	" 7.904.173,52
Saldo der postrek. v. Rijkscomptabelen Vord. op het Alg. Burg. Pensioenfondsz)	" 109.914.499,22	" 108.778.940,71
Id. op andere Staatsbedrijven 2).....	" 8.800,00—	" 8.800,00—
Kasgeldleeningen aan gemeenten	" 17.924.193,34	" 20.446.678,84
	" 4.420.343,64	" 7.019.656,98
	" 23.598.342,63	" 14.274.123,18
	" 63.947.979,79	" — 1)

Verplichtingen.

	2 Juli 1932	9 Juli 1932
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 230.593.000,—	f 230.593.000,—
Schatkistpromessen in omloop.....	" 215.250.000,—	" 173.210.000,—
Zilverbons in omloop.....	" 1.793.407,50	" 1.786.331,—
Schuld op ultimo Mei 1932 aan de gem. weg. v. h. d. de Rijksadm. geh. gem. ink. bel. en opc. op de Rijksink. bel. Schuld op ultimo Mei 1932 aan de gemeenten enz.	" 1.235.571,41	" 1.235.571,41
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 2) Id. aan het Staatsbedrijf P. T. en T. 2) Id. aan andere Staatsbedrijven 2)	" 71.568.074,26	" 74.380.154,23
Id. aan diverse instellingen 2)	" 458.156,27	" 556.449,39
	" 44.407.954,30	" 10.940.956,75

1) De kasgeld. aan gem. zijn, nu de desbetr. wet tot wijziging van Hoofdst. VII B der Rijksbegr. is tot stand gekomen, ten laste v. d. begroeting gebracht en komen daardoor in dit overzicht te vervallen.
2) In regk.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

	2 Juli 1932	9 Juli 1932
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	f 218.867.000,—	f 221.625.000,—
Schatkistpromessen	" 16.895.000,—	" 16.995.000,—
Schatkistbiljetten	" 30.975.000,—	" 30.975.000,—
Muntbiljetten in omloop	" 2.496.000,—	" 2.495.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	" 7.994.000,—	" 8.521.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	" 1.077.000,—	" 1.066.000,—
Voorschot van de Javasche Bank....	" 14.130.000,—	" 15.749.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 11 Juli 1932.

		Activa.		
Binnenl. Wissels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f Bijbnk. „ Ag.sch. „	35.242.635,08 2.024.469,69 8.599.741,87	f	45.866.846,64
Papier o. h. Buitenl. in disconto	„	—		—
Idem eigen portef.	f	68.653.335,—		—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	„	—		68.653.335,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f Bijbnk. „ Ag.sch. „	33.858.950,63 6.772.168,63 57.919.152,52	f	98.550.271,78
Op Effecten	f	97.776.077,56		—
Op Goederen en Spec.	„	774.194,22		98.550.271,78
Voorschotten a. h. Rijk	„	—		—
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	160.792.595,—		—
Muntmat., Goud	„	908.471.339,03		—
	f	1.009.263.934,03		—
Munt, Zilver, enz.	„	18.523.088,74		—
Muntmat., Zilver	„	—		—
Belegging $\frac{1}{6}$ kapitaal, reserves en pensioenfond	„	—		1.027.787.022,77 ¹⁾
Gebouwen en Meub. der Bank	„	—		20.151.717,56
Diverse rekeningen	„	—		5.000.000,—
Staat d. Nederl. (Wet v. 27/5/32, S. No. 221)	„	—		15.685.419,93
	f	19.331.195,17		—
	f	1.301.025.808,85		—
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		—
Reservefonds	„	3.000.000,—		—
Bijzondere reserve	„	5.000.000,—		—
Pensioenfond	„	8.164.021,04		—
Bankbiljetten in omloop	„	999.198.080,—		—
Bankassigatiën in omloop	„	152.949,31		—
Rek.-Cour. { Het Rijk	f	21.717.953,74		—
saldo's: { Anderen	„	242.437.937,78		—
Diverse rekeningen	„	—		264.155.891,52
	f	1.354.866,98		—
	f	1.301.025.808,85		—
Beschikbaar metaalsaldo	f	521.863.820,05		—
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.	„	—		1.304.659.550,—
¹⁾ Waarvan in het buitenland	f	5.520.302,58.		—

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
11 Juli '32	100793	908.471	999.198	264.309	521.864	81
4 „ '32	100792	896.562	1017.006	241.516	513.081	81
27 Juni '32	100992	879.366	981.154	257.207	505.911	81
20 „ '32	100992	876.603	977.616	261.283	503.653	81
13 „ '32	101192	871.196	989.560	241.839	501.689	81
6 „ '32	101192	866.676	1005.293	221.829	498.144	81
13 Juli '31	88.688	408.729	885.564	61.734	153.968	56
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ¹⁾
4 „ 1932	47.049	—	101.728	68.653	16.976
27 Juni 1932	46.449	—	97.101	68.653	17.006
20 „ 1932	48.017	—	98.624	88.572	32.106
13 „ 1932	48.420	—	95.851	88.572	31.890
6 „ 1932	49.096	—	96.308	88.572	31.669
13 Juli 1931	49.830	—	92.709	228.612	53.607
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

¹⁾ Sedert den bankstaat van 4 Jan. 1929 op den basis van $\frac{2}{5}$ metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
4 Juni 1932..	898	1.272	676	890	816
28 Mei 1932..	907	1.225	561	898	815
21 „ 1932..	895	1.047	649	901	806
14 „ 1932..	893	1.110	646	903	813
6 Juni 1931..	896	1.240	534	829	544
5 Juli 1914..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voorname posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
9 Juli 1932	150.400	—	226.400	32.400	46.880
2 „ 1932	150.200	—	221.100	35.700	47.480
25 Juni 1932	150.000	—	219.800	34.900	48.120
11 Juni 1932	104.829	45.294	228.460	32.809	45.616
4 „ 1932	104.829	45.744	225.219	33.877	46.935
28 Mei 1932	103.332	45.605	221.247	32.886	47.284
21 „ 1932	103.331	45.035	222.578	29.985	47.341
11 Juli 1931	115.110	44.851	248.270	29.040	49.037
12 Juli 1930	138.794	22.678	278.199	50.834	29.859
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels. buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-kings-percentage
9 Juli 1932	—	97.500	—	***	58
2 „ 1932	—	100.500	—	***	58
25 Juni 1932	—	99.800	—	***	59
11 Juni 1932	10.341	23.149	41.049	26.188	57
4 „ 1932	10.096	23.598	40.446	26.239	58
28 Mei 1932	9.955	24.947	39.388	23.639	59
21 „ 1932	9.831	24.557	38.235	23.967	59
11 Juli 1931	9.877	19.411	40.521	31.063	58
12 Juli 1930	10.921	35.438	44.910	49.734	50
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voorname posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Securities	Securities
6 Juli 1932	136.965	366.679	44.465	14.991	26.247
29 Juni 1932	136.954	363.083	48.060	14.889	26.352
22 „ 1932	136.476	358.548	52.173	14.142	26.565
15 „ 1932	135.220	357.426	52.054	12.690	25.711
8 „ 1932	132.462	357.238	49.483	12.612	25.622
1 „ 1932	129.342	355.414	48.204	12.482	25.120
8 Juli 1931	165.811	359.258	65.362	7.102	27.837
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633 ¹⁾

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
6 Juli '32	67.627	20.947	80.923	34.241	45.286	33 $\frac{1}{2}$ ¹⁾
29 Juni '32	67.170	17.982	86.565	34.736	48.870	35
22 „ '32	66.645	35.577	73.649	33.145	52.928	37 $\frac{3}{4}$ ¹⁾
15 „ '32	68.775	20.568	87.546	33.988	52.794	37 $\frac{3}{4}$ ¹⁾
8 „ '32	74.260	25.577	85.846	33.472	50.223	34 $\frac{1}{2}$ ¹⁾
1 „ '32	62.621	18.553	89.957	34.150	48.928	34 $\frac{1}{2}$ ¹⁾
8 Juli '31	31.826	15.734	64.543	34.986	66.553	57 $\frac{2}{3}$ ¹⁾
22 Juli '14	11.005	14.736	—	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voorname posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarrv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot v. d. Staat
1 Juli '32	82.317	1.203	4.529	4.651	1.782	2.815	3.200
24 „ '32	82.100	1.192	4.290	5.972	2.043	2.715	3.200
17 „ '32	81.643	1.178	4.547	5.534	2.284	2.757	3.200
10 „ '32	80.974	1.164	5.008	6.593	3.335	2.768	3.200
3 Juli '31	56.229	851	6.946	23.119	18.687	2.892	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	—	8	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ¹⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort. k.	Particulieren
1 Juli '32	6.626	2.640	82.710	106	2.779	22.556
24 „ '32	6.626	1.984	80.667	81	2.799	24.621
17 „ '32	6.881	2.084	81.018	483	2.816	23.553
10 „ '32	6.881	2.151	81.737	90	2.847	24.210
3 Juli '31	5.082	2.244	78.610	1.524	7.579	11.868
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKSBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitenl. circ. banken 1)	Deviezen als goud-dekking geldende	Ander wissels en cheques	Beleeningen
7 Juli 1932	806,1	82,7	138,9	3.152,0	103,8
30 Juni 1932	832,2	87,2	129,7	3.100,4	261,3
23 " 1932	823,4	90,4	138,0	2.868,6	102,5
15 " 1932	822,5	90,5	135,7	2.981,0	108,9
7 " 1932	848,4	86,3	138,2	3.031,4	129,2
7 Juli 1931	1.421,8	116,8	371,0	2.555,0	224,5
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa 2)	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
7 Juli 1932	365,2	767,9	3.876,6	401,7	710,9
30 Juni 1932	364,4	844,5	3.984,2	472,7	703,6
23 " 1932	364,4	765,5	3.716,9	400,3	711,9
15 " 1932	364,4	821,1	3.815,4	380,4	712,7
7 " 1932	364,4	769,0	3.889,4	357,5	704,7
7 Juli 1931	102,3	861,4	4.110,4	342,8	692,0
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	94,4	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 7 Juli, 30, 23, 15, 7 Juni '32 en 7 Juli '31 resp. 24; 15; 30; 26; 23; 19 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1932	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. afd. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in en wissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
7 Juli	2566	—	—	856	61	—	3.696	2	141
30 Juni	2566	—	—	894	66	288	3.660	4	219
23 "	2566	—	—	889	56	288	3.582	16	275
16 "	2552	—	—	896	59	288	3.599	28	241
2 "	2551	—	—	899	64	288	3.625	14	235
9 Juli 1)	1439	918	—	738	35	290	3.316	7	119

1) 1931.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
22 Juni '32	2.562,5	1.951,5	203,5	488,2	53,7
15 " '32	2.561,2	1.946,2	205,3	496,2	65,7
8 " '32	2.627,0	1.990,6	203,3	501,9	35,7
1 " '32	2.751,1	2.080,0	201,6	494,6	35,5
25 Mei '32	2.857,1	2.153,8	207,1	471,3	38,4
18 " '32	2.919,0	2.214,7	203,1	464,9	40,6
24 Juni '31	3.382,6	1.933,5	175,1	197,7	106,4

Data	Belegd in U.S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. 1)	Algem. Dekking-perc. 2)
22 Juni '32	1.729,7	2.615,9	2.172,9	154,8	53,5	57,8
15 " '32	1.692,2	2.575,8	2.198,4	154,8	54,0	57,9
8 " '32	1.644,6	2.557,1	2.210,2	154,8	55,1	59,4
1 " '32	1.575,2	2.564,4	2.243,1	154,8	57,2	61,4
25 Mei '32	1.525,2	2.532,7	2.320,8	154,7	58,7	63,1
18 " '32	1.466,4	2.558,1	2.289,5	154,8	60,2	64,4
24 Juni '31	618,5	1.674,2	2.556,8	168,2	79,9	84,1

1) Verhouding totaalen goudvoorraad tegenover opelschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totaalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
15 Juni '32	198	11.515	7.572	1.637	17.177	5.601
8 " '32	207	11.397	7.315	1.639	16.729	5.624
1 " '32	197	11.631	7.385	1.658	17.009	5.664
25 Mei '32	178	11.588	7.406	1.753	17.102	5.673
18 " '32	180	11.661	7.376	1.718	17.128	5.674
17 Juni '31	57	14.582	7.843	1.816	20.756	7.191

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

12 Juli 1932.

In het begin der afgelopen week waren de omzetten aan de tarwe-markten beperkt en bleef de stemming flauw. Koopers zoowel als verkopers namen veelal een afwachtende houding aan tot nieuwe berichten over de te velden staande oogsten zouden binnenkomen. In die dagen is het eerste aanbod aan de markt gekomen van nieuwe Russische tarwe per Augustus/September aflading. Dit aanbod heeft niet nagelaten een druk te oefenen, doch de lage prijs waarvoor werd geoffreerd, heeft verschillende zaken doen tot stand komen. Gedurende de daarop volgende dagen is de stemming weder verbeterd. Veel regen in het wintertarvegebied der Ver. Staten houdt het binnenhalen van dien oogst tegen. Hoewel de kwaliteit nog niet geleden schijnt te hebben, wordt deze toch bedreigd. Voor Kansas is een zeer lage oogstraming bekend gemaakt en de voorraden van den Farmboard zijn mede tengevolge eener nieuwe uitdeeling onder de werklozen sterk verminderd. De voorraad tarwe in handen van den Farmboard wordt nu geschat op 35 miljoen bushels, terwijl hij 27½ miljoen bushels termijntarwe in koop heeft. Verder hebben eene verbetering aan de fondsenmarkt en het resultaat der conferentie te Lausanne meegewerkt tot eene verbeterde stemming aan de tarwemarkt, en eene stijging der prijzen aan de termijumarkten. Zaken van flinken omvang zijn in die dagen tot stand gekomen, hoofdzakelijk in dispoziebele en stoomende Plata en Canadeesche tarwe. Ook Australische tarwe was in prijs gestegen reeds voordat de andere soorten dat deden, tengevolge van verminderd aanbod van stoomende partijen. Gedurende de laatste dagen der week trad echter weder eene reactie in en verloren de prijzen in Noord-Amerika weder de verbetering van het midden der week. De berichten uit het zomertarvegebied in de Ver. Staten en in Canada bleven uitermate gunstig en ook de Europeesche oogsten staan er zeer goed voor. In Noord-Amerika regende het in het Noord-Westen en de klachten over roest en insecten werden minder luid vernomen. De laatste officiële oogstraming in Duitschland verwacht een tarwe-opbrengst van 22.950.000 quarters tegen een opbrengst van 19.470.000 quarters in het vorige jaar. Duitschland zal tarwe van den eigen oogst uitvoeren, tegen welke uitvoeren later buitenlandse tarwe met „Einfuhrscheinen“ weder ingevoerd kan worden. Reeds wordt Deutsche tarwe geregeld aangeboden en ook verkocht. Ook in Frankrijk belooft de oogst van grooten omvang te worden en overweegt men de mogelijkheid tarwe uit te voeren. Het Deutsche aanbod, de goede oogstvooruitzichten en ruim aanbod van oude tarwe in Canada, waar de boeren voortgaan hunne voorraden van den vorigen oogst op te ruimen, hebben de stemming verslechterd. Het slot voor tarwe te Winnipeg was ½ dollarcnt per 60 lbs. lager dan een week geleden. Chicago, dat op 2 en 4 Juli gesloten was, sloot onveranderd vergeleken bij 1 Juli. De markt te Buenos Aires sloot 4 centavos per 100 KG. hooger, te Rosario onveranderd, nadat verhoogingen van 16 en 10 centavos voorgekomen waren.

In Roemenië wordt een tarwe-opbrengst verwacht van 11,2 à 12 miljoen quarters tegen 16,9 miljoen quarters in het vorige jaar. In Rusland zijn de vooruitzichten van wintertarwe gunstig, doch de uitkomsten van zomertarwe lijken onzeker door droogte en hitte. Na het slot der termijumarkten is gisteren de officiële schatting gepubliceerd van de tarwe-opbrengst in de Ver. Staten. Deze bedraagt voor wintertarwe 432 miljoen bushels en voor zomertarwe 305 miljoen bushels. De cijfers zijn hooger dan die der particuliere ramingen.

In de stemming voor rogge kwam in de afgelopen week weinig verandering. Tegen het midden der week trad ook op de roggemarkt eenige verbetering in en werden enigszins hoogere prijzen betaald, doch de verbetering kon geen stand houden en de prijzen daalden weder zonder echter weder op het laagste punt te komen. Voornamelijk Canadeesche rogge wordt gekocht. Voor oude Poolse rogge, welke weder aan de markt is gekomen, bestaat weinig belangstelling. De termijumarkt te Winnipeg sloot nagenoeg onveranderd, te Chicago bijna 1 dollarcnt hooger dan op 1 Juli. De Deutsche rogge-oogst wordt geschat op 36.570.000 quarters tegen 30.728.000 quarters in het vorige jaar. Van Duitsch rogge-aanbod per Augustus/September aflading wordt nog slechts weinig gebruik gemaakt. De Russen zijn nog niet met rogge aan de markt.

Het aanbod van spoedig leverbare maïs bleef in de afgelopen week schaarsch en zoowel aangekomen als spoedig verwachte partijen werden tot enkele guldens per last stijgende prijzen naar het binnenland verkocht. Ook nog

AANVOEREN in tons van 100 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	3/9 Juli 1932	Sedert 1 Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	3/9 Juli 1932	Sedert 1 Jan. 1932	Overeenk. tijdvak 1931	1932	1931
Tarwe	27.079	788.535	685.017	—	7.408	9.515	795.943	694.532
Rogge	6.798	270.990	177.095	—	1.333	308	272.323	177.403
Boekweit	214	15.069	13.375	—	—	145	15.069	13.520
Maïs	19.083	681.309	568.721	—	168.665	135.544	849.974	704.265
Gerst	11.118	205.897	339.723	—	7.359	21.615	213.256	361.338
Haver	2.227	114.310	164.016	—	3.022	1.410	117.332	165.426
Lijnzaad	516	139.544	114.823	364	196.528	272.707	336.072	387.530
Lijnkoek	4.711	56.842	51.210	—	50	204	56.892	51.414
Tarwemeel	245	12.635	62.968	36	8.733	18.321	21.368	81.289
Andere meelsoorten	299	22.903	23.981	181	7.708	7.971	30.611	31.952

ver verwijderde stoomende maïs en maïs op aflading stegen in prijs. Voor de eerst leverbare werd een premie betaald boven de latere. Afladers waren niet dringend aan de markt op latere aflading, zoolang zij maïs in pas gestoomde en ladende booten iets hooger konden verkoopen. Toen tegen het einde der week eenige booten tegelijk binnen kwamen, waardoor het aanbod verder ruimer werd, ging daarvoor een groot gedeelte der premie verloren en verkochten houders van aangekomen maïs deze slechts weinig boven de voor stoomende geldende prijzen. Latere posities waren weinig onder de hoogste prijzen der afgelopen week te koop. Aan de termijnmarkt te Buenos Aires was het slot voor maïs 10 centavos, te Rosario 5 centavos hooger dan een week geleden. Van den Donau komt nog steeds weinig aanbod. De kwaliteit van eenige hier aangekomen partijen liet zeer te wenschen. Aanbiedingen van Zuid-Afrikaansche en Amerikaansche gele maïs werden gedaan doch waren te hoog in prijs tegenover Platamaïs.

Het aanbod van gerst is nog beperkt en bestaat hoofdzakelijk uit Canadeesche, welke geregeld wordt aangeboden. De vraag naar gerst is wegens den hoogen prijs niet groot en in de vorige week was een enigszins ruimer aanbod uit aankomende booten voldoende, om de prijzen eenige gulden per last te doen dalen. Sedert is weder bij verminderd aanbod eenige verbetering ingetreden. Aan de termijnmarkt te Winnipeg was het slot 1¼ dollarcent per 48

lbs. hooger dan een week geleden. De Roemeensche regering schat de opbrengst van gerst op 11 miljoen quarters, doch van particuliere zijde meent men te mogen rekenen op een opbrengst zoo groot als in het vorige jaar, toen zij iets meer dan 13 miljoen quarters bedroeg. Geregeld wordt Donaugerst per najaarsverscheeping aangeboden en reeds vele zaken zijn tot stand gekomen. De Russen zijn tot iets hooger prijs met gerst op dezelfde termijnen aan de markt.

In haver gaat weinig om, aan de kleine vraag wordt uit disponible voorraden voldaan. De termijnmarkt te Buenos Aires sloot voor haver 5 centavos hooger dan een week geleden. De Duitsche haverroogst wordt geschat op 43.500.000 quarters tegen een opbrengst van 42.800.000 quarters in het vorige jaar.

SUIKER.

De verschillende suikermarkten waren gedurende de afgelopen week vast gestemd. De onderteekening van het decreet door den President van Cuba met betrekking tot het blokkeeren van 700.000 tons, welke genomen worden uit de hoeveelheid, welke naar de Ver. Staten verscheept zou worden, terwijl verdere 115.000 tons uit dit kwantum voor Europa werden bestemd, bracht vooral in Amerika eenige ontspanning, die zich in een zeer vaste markt manifesteerde.

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN										ZUIVEL EN EIEN				MINERALEN					
	TARWE 79 K.G. La Plata loco Rotterdam/Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE No. 2 Canada loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST No. 3 Canada loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		BOTER per K.G. Leeuwarder Comm. Notering		KAAS Edammer Alkmaar Fabriekskaas kl. m/merk		EIEREN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.		STEENKOLEN Westfaalsche/Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33,9 Bé s. g. per barrel	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	\$	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	2,31	100,0	56,—	100,0	9,18	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	1,98	85,7	43,15	77,1	8,15	88,8	17,90	165,7	1,89	112,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	2,03	87,9	43,30	77,3	7,96	86,7	11,25	104,2	1,30	77,4
1928	13,47 ⁵	78,3	13,15	100,6	226,00	97,7	228,50	96,8	363,00	78,5	2,11	91,3	48,05	85,8	7,99	87,0	10,10	93,5	1,20	71,4
1929	12,25	71,2	10,87 ⁵	83,2	204,00	88,1	179,75	76,2	419,25	90,6	2,05	88,7	45,40	81,1	8,11	88,3	11,40	105,6	1,23	73,2
1930	9,67 ⁵	56,3	6,22 ⁵	47,6	136,75	59,1	111,75	47,4	356,00	77,0	1,66	71,9	38,45	68,7	6,72	73,2	11,35	105,1	1,12	66,7
1931	5,55	32,3	4,55	34,8	84,50	36,5	107,25	45,4	187,00	40,4	1,34	58,0	31,30	56,9	5,35	58,3	10,05	93,1	0,58	34,5
Jan. 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	2,00	86,6	43,95	78,5	7,55	82,2	11,75	108,8	1,21	72,0
Febr. "	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	2,03	87,9	41,15	73,5	6,90	75,2	11,75	108,8	1,11	66,1
Maart "	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	1,71	74,0	41,25	73,7	5,18	56,4	11,55	106,9	1,11	66,1
April "	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	1,50	64,9	36,50	65,2	5,16	56,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3
Mei "	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	1,44	62,3	37,20	66,4	5,30	57,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juni "	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,6	145,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	1,54	66,7	37,—	66,1	5,09	55,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Juli "	9,55	55,5	5,82 ⁵	44,6	157,75	68,1	108,00	45,8	345,75	74,8	1,72	74,5	39,90	71,3	5,99	65,3	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Aug. "	9,45	54,9	6,30	48,2	146,00	63,1	116,25	49,3	365,00	78,9	1,58	68,4	40,20	71,8	6,03	65,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Sept. "	8,40	48,8	5,25	40,2	127,50	55,1	99,00	41,9	318,75	68,9	1,64	71,0	37,55	67,1	7,23	78,8	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Oct. "	7,40	43,0	4,62 ⁵	35,4	112,25	48,5	86,00	36,4	281,25	60,8	1,63	70,6	36,90	65,9	8,60	93,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5
Nov. "	7,25	42,2	4,25	32,5	94,50	40,8	82,25	34,9	270,75	58,5	1,58	68,4	36,50	65,2	9,63	104,9	10,90	100,9	0,85	50,6
Dec. "	7,07 ⁵	41,1	4,30	32,9	96,00	41,5	91,00	38,6	247,75	53,6	1,55	67,1	33,50	59,8	7,97	86,8	10,85	100,5	0,85	50,6
Jan. 1931	6,52 ⁵	37,9	4,—	30,6	84,50	36,5	86,25	36,5	207,50	44,9	1,61	69,7	32,25	57,6	6,63	72,2	10,30	95,4	0,85	50,6
Febr. "	5,77 ⁵	33,6	3,90	29,8	87,50	37,8	85,75	36,3	206,25	44,6	1,66	71,9	33,80	60,4	6,21	67,6	10,30	95,4	0,85	50,6
Maart "	5,62 ⁵	32,7	4,20	32,1	103,00	44,5	104,75	44,4	214,00	46,3	1,47	63,6	35,00	62,5	4,94	53,8	10,30	95,4	0,66	39,3
April "	5,90	34,3	4,42 ⁵	33,8	112,00	48,4	117,00	49,6	197,75	42,8	1,35	58,4	31,60	56,4	4,20	45,8	10,15	94,0	0,53	31,5
Mei "	6,15	35,8	4,97 ⁵	38,0	95,75	41,4	124,00	52,5	189,00	40,9	1,26	54,5	30,85	55,1	4,07 ⁵	44,4	10,00	92,6	0,53	31,5
Juni "	5,75	33,4	5,05	38,6	86,75	37,5	116,50	49,4	191,50	41,4	1,29	55,8	33,50	59,8	4,30	46,8	10,00	92,6	0,34 ⁵	20,5
Juli "	5,42 ⁵	31,5	4,70	35,9	84,25	36,4	115,75	49,0	211,00	45,6	1,32	57,1	37,75	67,4	4,40	47,9	10,00	92,6	0,24	14,3
Aug. "	4,97 ⁵	28,9	4,02 ⁵	30,8	74,50	32,2	119,50	50,6	185,50	40,1	1,30	56,3	36,00	64,3	4,98	54,2	10,00	92,6	0,43 ⁵	25,9
Sept. "	4,77 ⁵	27,8	4,27 ⁵	32,7	68,00	29,4	97,00	41,1	164,25	35,5	1,27	55,0	32,25	57,6	5,77 ⁵	62,9	10,00	92,6	0,56	33,2
Oct. "	5,—	29,1	4,47 ⁵	34,2	68,50	29,6	94,75	40,1	160,25	34,6	1,24	53,7	26,25	46,9	6,27 ⁵	68,4	9,90	91,7	0,56	33,2
Nov. "	5,82 ⁵	33,9	5,47 ⁵	41,9	81,00	35,0	114,50	48,5	169,75	36,7	1,17	50,6	24,75	44,2	7,07	77,0	9,90	91,7	0,68	40,4
Dec. "	4,92 ⁵	28,6	4,95	37,9	69,25	29,9	111,25	47,1	145,75	31,5	1,18	51,1	21,40	38,2	5,32 ⁵	58,0	9,90	91,7	0,71	42,3
Jan. 1932	5,05	29,4	5,07 ⁵	38,8	71,25	30,8	114,00	48,3	142,50	31,0	1,16	50,2	25,75	46,0	4,71	51,3	8,25	96,7	0,71	42,3
Febr. "	5,30	30,8	5,07 ⁵	38,8	74,00	32,0	108,50	46,0	142,25	30,8	1,34	58,0	27,75	49,6	3,79	41,3	8,25	96,7	0,71	42,3
Maart "	5,52 ⁵	32,1	5,80	44,4	86,75	37,5	118,00	50,0	143,25	31,0	0,98	42,4	23,65	42,2	3,42 ⁵	37,3	8,35	77,3	0,71	42,3
April "	5,65	32,7	6,22 ⁵	47,6	88,75	38,3	124,50	52,8	135,25	29,2	0,99	42,9	19,60	35,0	2,77 ⁵	30,2	8,65	80,1	0,86	51,2
Mei "	5,60	32,6	5,30	40,5	78,00	33,7	116,00	49,2	130,25	28,2	0,82	35,5	19,65	35,1	2,88	31,4	8,30	76,9	0,86	51,2
Juni "	5,22 ⁵	30,4	4,15	31,7	80,75	34,9	105,75	44,8	128,75	27,8	1,11	48,1	24,25	43,3	3,08	33,5	8,25	76,3	0,86	51,2
4 Juli	4,85	28,2	4,—	30,6	80,00	34,6	106,00	44,9	127,00	27,5	1,15 ⁷	49,8	20,50 ⁷	36,6	3,17 ⁵	34,6	8,05	74,5	—	—
11 "	5,—	29,1	4,—	30,6	80,00	34,6	100,00	42,4	120,50	28,6	1,15 ⁸	49,8	—	—	3,01 ⁵	32,8	8,15	75,5	0,86	51,2

1) Men zie voor de toel. op dezen staat de nos. van 8 en 15 Aug. 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) Tot Jan. 1931 Hard Winter No. 2. 3) Tot Jan. 1928 Zuid-Russische. 4) Tot Jan. 1928 Matting; van Jan. 1928 tot 9 Febr. 1931 American No. 2, van 9 Febr. 1931 tot 23 Mei 1932 64/5 K.G. Zuid-Russische.

De prijs, welke voor ruwzuiker betaald werd, bedraagt weder bijna 1 d.c. c. & fr. basis Cubazuiker.

Ook de New-Yorksche termijnmarkt was vast met uitzondering van eene niet noemenswaardige reactie. Het slot gaf het volgende beeld te zien: Juli 0.96, Sept 1.02, Oct. 1.04, Dec. 1.05 en Jan. 1.03, terwijl de laatste notecering voor Spot Centr. 3.05 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 53.000 tons, de versmeltingen 54.000 tons tegen 51.200 tons verleden jaar en de voorraden 305.000 tons tegen 257.100 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1932	1931	1930
	tons	tons	tons
Productie ..... (Raming)	2.700.000	3.122.186	4.671.260
Ontvangsten	6.779	11.173	37.010
Totaal sedert 1/1	1.219.024	1.479.874	2.904.237
Verscheppingen	17.309	34.533	86.633
Voorraad afscheepshavens ..	1.162.247	1.604.764	1.581.913

In Engeland werd ruwe Suiker tot ca 6/- afgedaan. Raffinadeurs waren echter niet aan de markt; de omzetten waren gering. De stemming op de Londensche termijnmarkt was goed prijshoudend. Ook hier een afwachtende houding tengevolge van de onderhandelingen te Ostende, terwijl de bereikte overeenstemming te Lausanne geen invloed op de markt had.

Op Java verkocht de V.I.S.P. nog ruim 22.000 tons Superieur.

De markt hier te lande volgde Engeland, zoodat de noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt slechts weinig konden verbeteren. De slotnoteringen luiden: Aug. f 6⁷/₈, Dec. f 7¹/₈, Mrt. f 7¹/₄ en Mei f 7¹/₂. De omzet bedroeg 2700 tons.

KOFFIE.

Ook deze week bleef de stemming kalm met zeer weinig directe importzakken van Brazilië zoowel als van de andere productielanden. De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos liepen ook ditmaal nog ¼ Ned. ct. per ½ K.G. terug (Rio bleef zoo goed als onveranderd), doch Nederlandsch-Indië was met Robusta gedeeltelijk onveranderd en voor enkele ongewasschen Sumatra Robusta-soorten iets hooger.

Volgens opgave van den Koffie-Raad zijn in Brazilië in de eerste week van het nieuwe oogstjaar vernietigd: 49.000

balen te Santos, 33.000 balen te Rio, 12.000 balen te Victoria, 270.000 balen in Sao Paulo, en 17.000 balen op andere plaatsen, tezamen 381.000 balen.

Uit bovenstaand cijfer blijkt, dat Brazilië het oogstjaar 1932/33 is ingegaan met de vernietiging van een zeer groote hoeveelheid koffie in de eerste week. Hoe lang op dienzelfden voet zal kunnen worden voortgegaan, zal, gelijk te dezer plaatse reeds vroeger is uiteengezet, hoofdzakelijk afhangen van de middelen, die den Nationalen Koffie-Raad voor opkoop van te vernietigen koffie in de toekomst ter beschikking zullen staan. Van het extra-uitvoerrecht van 55 Milreis per baal alleen zal dat niet mogelijk zijn en het voorschot van 300.000 Conto's van de Braziliaansche Bank zal eenmaal uitgeput raken. Dit laatste zal zelfs eens terugbetaald moeten worden en als die terugbetaling ook uit het extra-uitvoerrecht zal moeten geschieden, blijft er voor opkoop van koffie dan natuurlijk zooveel minder over. Wil men dus in het groot blijven vernietigen, dan zullen te zijner tijd nieuwe bronnen ter verkrijging van de noodige middelen moeten worden aangeboord. En dat Brazilië, wanneer het zijn tegenwoordige koffie-politiek wil blijven voortzetten, alleen slagen kan bij grootscheepsche vernietiging, blijkt o.a. duidelijk uit het feit, dat de op 1 Juli 1932 begonnen nieuwe oogst voor Santos door particulieren geraamd wordt op 12 miljoen balen en voor de andere Braziliaansche Staten door den Koffie-Raad zelf op 6.800.000 balen, wat tezamen reeds bijna 19 miljoen balen bedraagt, terwijl er waarschijnlijk hoogstens 13½ à 14 miljoen balen voor verbruik noodig zullen zijn. Bovendien is het weder in Brazilië tot nu toe bijzonder gunstig geweest voor de ontwikkeling van den volgenden oogst. Van verschillende zijden is dan ook in den laatsten tijd bericht ontvangen, dat voor 1933/34 weder gerekend zal moeten worden op een zeer groote opbrengst, tenzij de temperatuur in de eerstvolgende weken onder het nulpunt mocht dalen en daardoor belangrijke vorstschade mocht worden veroorzaakt.

De kost- en vrachtaanbiedingen van Santos, omgerekend in cents per ½ K.G., komen op het oogenblik uit: voor gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheeping op ongeveer 28 à 28¼ ct., voor dito Prime Santos op ongeveer 28½ à 29¼, en voor Rio type New-York 7 met beschrijving prompte verscheeping, op ongeveer 22½ à 22¾ ct.

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN										TEXTIELGOEDEREN						DIVERSEN			
ZILVER cash Londen per Standard Ounce		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		LOOD Locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN Middling locoprijzen New-York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Colo- nial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		KOE- HUIDEN Gaaf, open kop 57-61 pnd.		KALK- SALPETER Gld. per 100 KG. netto	
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
32 ¹ / ₈	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23.25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0
28 ¹ / ₁₆	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
26 ³ / ₄	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
26 ¹ / ₁₆	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
24 ⁷ / ₁₆	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
17 ¹ / ₁₆	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
13 ¹ / ₈	41,6	55/-	75,3	36.5/-	58,4	110.1/-	42,0	12.1/-	33,1	8,60	37,0	21,50	39,1	12,00	40,7	18,65	53,7	8,61	71,8
20 ¹ / ₁₆	65,3	72/6	99,3	71.9/6	155,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
20 ¹ / ₈	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
19 ¹ / ₈	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	63,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,-	69,2	10,21	85,1
19 ¹ / ₁₆	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
18 ¹ / ₁₆	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/-	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
16 ¹ / ₁₆	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/-	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
16	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16 ¹ / ₈	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
16 ¹ / ₁₆	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	26,50	76,4	9,39	78,3
16 ¹ / ₂	51,5	63/6	87,1	43.-/-	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
16 ¹ / ₈	51,9	63/6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
16 ¹ / ₈	51,9	63/6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,-	72,0	9,90	82,6
13 ⁷ / ₈	43,2	60/6	82,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
12 ¹ / ₂	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
13 ⁷ / ₁₆	41,8	58/6	80,3	45.1/6	72,6	122.1/-	46,6	13.3/6	36,2	10,90	46,9	25,25	45,9	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
13 ¹ / ₈	40,9	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
12 ¹ / ₁₆	40,3	58/6	80,3	39.6/6	63,4	104.17/-	40,0	11.10/6	31,6	9,40	40,4	23,50	42,7	13,00	44,1	21,75	62,7	10,21	85,1
12 ¹ / ₈	40,1	58/6	80,3	36.6/6	58,5	106.2/6	40,5	11.11/6	31,8	9,10	39,1	22,00	40,0	12,50	42,4	19,13	55,1	10,21	85,1
13 ¹ / ₄	41,2	58/6	80,3	34.14/-	55,9	112.5/6	42,9	12.15/6	35,1	9,25	39,8	22,25	40,5	12,50	42,4	20,25	58,4	8,26	68,8
12 ¹ / ₁₆	39,9	58/6	80,3	32.15/-	52,8	114.19/6	43,9	11.19/6	32,9	7,20	31,0	22,25	40,5	12,00	40,7	18,75	54,0	7,-	58,3
13 ⁵ / ₁₆	41,4	55/6	76,0	30.3/6	48,6	111.16/-	42,7	11.4/-	31,1	6,55	28,2	20,00	36,4	11,00	37,3	18,-	51,9	6,50	54,2
13 ¹ / ₁₆	43,0	46.-	63,0	28.2/6	45,3	101.1/-	38,6	10.9/6	28,8	6,30	27,2	19,50	35,5	10,75	36,4	17,50	50,3	6,65	55,4
14 ¹ / ₂	45,1	44/6	61,0	27.19/6	45,1	102.-/6	39,0	11.5/-	30,9	6,40	27,5	19,00	34,5	10,75	36,4	16,75	48,3	6,80	56,7
14 ⁵ / ₁₆	44,6	41/6	56,8	27.6/6	44,2	98.17/6	37,8	10.16/-	29,6	6,30	27,2	16,25	29,5	9,00	30,5	-	-	6,95	57,9
13 ⁷ / ₈	43,2	41/6	56,8	27.14/6	44,7	98.18/-	37,8	10.14/-	29,4	6,65	28,6	16,50	30,0	9,00	30,5	11,63	33,5	7,10	59,2
14	43,6	41/6	56,8	26.4/-	42,2	99.2/6	37,9	10.5/-	28,1	6,90	29,7	16,25	29,5	9,00	30,5	11,75	33,9	7,25	60,4
13 ¹ / ₄	42,8	44/-	60,3	24.18/-	40,1	96.6/-	36,8	9.9/-	25,9	6,90	29,7	16,50	30,0	8,75	29,7	10,25	29,5	7,40	61,7
13 ¹ / ₈	40,9	45/-	61,6	23.8/-	37,7	84.15/6	32,4	8.16/6	24,2	6,25	26,9	16,50	30,0	9,00	30,5	9,25	26,7	7,40	61,7
12 ⁵ / ₈	39,3	44/-	60,3	21.6/-	34,3	89.13/6	34,2	8.-/6	22,0	5,80	24,9	15,75	28,6	8,25	28,0	8,88	25,6	7,40	61,7
12 ¹ / ₈	39,3	44/-	60,3	20.12/6	33,2	84.9/-	32,3	7.5/-	19,9	5,25	22,6	15,25	27,7	7,75	27,7	9,-	25,9	7,40	61,7
12 ¹ / ₁₆	37,7	42/6	58,2	19.7/-	31,2	88.15/6	33,9	7.6/-	20,0	-	-	16,00 ⁹⁾	29,1	8,00 ⁹⁾	29,1	-	-	-	-
12 ¹ / ₁₆	38,7	42/6	58,2	19.12/6	31,6	91.3/-	34,8	7.9/6	20,5	5,85	25,2	-	-	-	-	-	-	-	-

Western; vanaf Jan. 1928 tot 16 Dec. 1929 American No. 2, van 16 Dec. 1929 tot 26 Mei 1930 74/5 K.G. Hongaarsche, vanaf 26 Mei 1930 tot 23 Mei 1932 74 K.G. Notering Schotland 59/6. ⁹⁾ 58/-, ⁷⁾ 1 Juli. ⁸⁾ 8 Juli. ⁹⁾ 7 Juli.

In Nederlandsch-Indië bleef de prijs van Benkoelen Robusta onveranderd, doch die van Palembang steeg ½ ct. en die van Mandheling en van gewassen Robusta ¼ ct. De noteeringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juli-verschepping, 17 ct.; Benkoelen Robusta, Juli-verschepping, 17½ ct.; Mandheling Robusta, Juli-verschepping, 18½ ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Juli-verschepping, 23 ct., alles per ½ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt kwam in de noteringen in den loop der week slechts onbeduidende wijziging. September staat thans nog steeds 21% en de verder verwijderde maanden staan 21% ct. per ½ K.G. genoteerd.

Ook in de officieele loco-noteeringen kwam geen verandering. Robusta staat nog altijd op 24 ct. en Superior Santos op 29 ct. per ½ K.G. De afzet in loco laat echter veel te wenschen over.

De slot-noteeringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
11 Juli	\$ 6.—	\$ 5.90	\$ 5.90	\$ 5.90
1 Juli	„ 6.08	„ 6.03	„ 6.03	„ 6.03
27 Juni	„ 6.23	„ 6.18	„ 6.19	„ 6.19
20 Juni	„ 6.34	„ 6.29	„ 6.29	„ 6.30

De dezer dagen verschenen Statistiek van de firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in Juni de aanvoer geweest is als volgt:

	1932 bn.	1931 bn.	1930 bn.
in Europa	837.000	1.089.000	909.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.080.000	1.120.000	902.000

Totaal..... 1.917.000 2.209.000 1.811.000

De Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste zes maanden van het jaar bedroegen 12.229.000 balen tegen 14.160.000 balen in 1931 en 12.379.000 balen in 1930.

De Afleveringen in Juni waren:

	1932 bn.	1931 bn.	1930 bn.
in Europa	827.000	982.000	887.000
„ Ver. Staten van Amerika	946.000	1.071.000	825.000

Totaal..... 1.773.000 2.053.000 1.712.000

De Afleveringen in Europa en in Amerika tezamen ge-

durende de eerste zes maanden van het jaar waren 11.738.000 balen tegen 12.868.000 balen in 1931 en 11.711.000 balen in 1930.

Vanaf 1 Juli tot 30 Juni waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen 23.437.000 balen tegen 24.608.000 balen in 1930/31 en 22.418.000 balen in 1929/30, terwijl de Afleveringen bedroegen 22.703.000 balen tegen 23.760.000 balen in 1930/31 en 22.340.000 balen in 1929/30.

De zichtbare voorraad was op 1 Juli in Europa 2.377.000 balen tegen 2.367.000 balen op 1 Juni. In Amerika bedroeg hij 2.168.000 balen tegen 2.034.000 balen op 1 Juni. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Juli 4.545.000 balen tegen 4.401.000 balen op 1 Juni. Hij bedroeg op 1 Juli 1931 — 3.811.000 balen en op 1 Juli 1930 2.963.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Juli 6.703.000 balen tegen 6.939.000 balen op 1 Juni en 6.397.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Juli nog niet bekend is, doch die op 1 Juni bedroegen 23.845.000 balen en op 1 Juli 1931 — 19.140.000 balen). Rotterdam, 12 Juli 1932.

THEE.

De Amsterdamsche theeveiling van 7 dezer gaf een vlot verloop te zien, doch de prijzen waren grootdeels enkele centen lager dan in de veiling van 23 Juni. Kleingruizige soorten trokken eenige belangstelling, zoodat de prijzen somtijds enkele centen hooger waren. De middenprijs kwam te staan op 24 cts. per hkg. in entrepôt, hetgeen 5¼ cts. lager is dan die der vorige veiling. Dit houdt verband met het feit, dat de hoeveelheid superieur geringer was dan tevoren. Londen gaf van een vastere stemming blijk.

Volgens publicaties der Vereeniging voor de Thee-cultuur in Ned.-Indië bedroeg de aanvoer van thee in Nederland gedurende de maand Juni 1.453.000 KG. (v.j. 1.886.000 KG.). Gedurende Jan./Juni werd aangevoerd 9.189.000 KG. (v.j. 11.310.000 KG.). De invoer tot verbruik bedroeg in Juni 1.079.000 KG. (v.j. 1.114.000 KG.). Eerste halfjaar 1932: 6.020.000 KG., eerste halfjaar 1931: 6.136.000 KG. De uitvoer van thee uit Nederland was in de maand Juni 1932 eveneens minder dan het vorige jaar t.w. 462.000 KG. (v.j. 669.000 KG.). Gedurende Januari/Juni bedroeg deze 3.987.000 KG. (v.j. 3.631.000 KG.). Amsterdam, 11 Juli 1932.

Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS						
	VURENHOUT basis 7" f.o.b. Zweden/ Finland per standaard van 4.672 M ³ .	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER		KOFFIE		THEE		COPRA		Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Statistiek van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100	
			Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.	Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ K.G.	Afl. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ K.G.	Ned.-Ind. f. m. s. per 100 K.G. Amsterdam	In- voer	Uit- voer							
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	61,375	100,0	84,5	100,0	35,875	100,0	100	100	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	94,8	112	128	93,2
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,125	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,625	90,9	113	116	95,4
1928	151,50	94,8	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,875	88,9	118	128	96,4
1929	146,00	91,4	-10,25	28,8	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,375	76,3	122	132	91,6
1930	141,50	88,6	-15,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,625	63,1	124	135	75,5
1931	110,75	69,3	-13	8,4	8,—	42,7	25	40,7	42,50	50,3	15,375	42,9	117	136	62,6
Jan. 1930	147,50	93,9	-7,375	20,7	11,675	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,875	74,9	128	136	84,5
Febr. "	147,50	92,3	-7,8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,375	73,5	112	126	81,3
Maart "	147,50	92,3	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7
April "	147,50	92,3	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,125	72,8	115	127	78,7
Mei "	145,00	90,8	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1
Juni "	145,00	90,8	-6,125	17,2	9,775	52,1	33	53,8	58	68,6	22,875	63,8	131	133	76,1
Juli "	142,50	89,2	-5,625	15,8	9,275	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2
Aug. "	142,50	89,2	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	129	145	73,5
Sept. "	140,00	87,6	-4,125	11,6	7,975	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3
Oct. "	132,50	82,9	-4	11,2	8,625	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6
Nov. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,375	54,0	121	139	71,0
Dec. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,—	53,0	105	129	69,0
Jan. 1931	125,00	78,2	-4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7
Febr. "	125,00	78,2	-3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,125	51,7	96	121	67,1
Maart "	125,00	78,2	-3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,625	50,9	107	140	66,5
April "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,575	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8
Mei "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,375	42,9	114	141	65,8
Juni "	110,00	68,9	-3,125	8,8	8,575	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,125	39,4	127	133	64,5
Juli "	110,00	68,9	-3	8,4	8,775	48,6	27	44,0	38,25	45,3	15,—	41,8	138	153	62,6
Aug. "	100,00	62,6	-2,5	7,0	7,90	42,1	25,50	41,5	38,50	45,6	14,125	39,4	122	142	60,6
Sept. "	100,00	62,6	-2,375	6,7	7,525	40,1	23,75	38,7	37,50	44,4	13,375	37,3	125	146	58,7
Oct. "	100,00	62,6	-2,375	6,7	7,55	40,3	23	37,5	37,75	44,7	13,25	36,9	119	146	58,7
Nov. "	100,00	62,6	-2,25	6,3	7,15	38,1	23	37,5	37	43,8	13,75	38,3	113	132	58,7
Dec. "	82,50	51,6	-2,25	6,3	6,75	36,0	23	37,5	35	41,4	12,75	35,5	115	114	54,8
Jan. 1932	82,50	51,6	-2,125	6,0	7,35	39,2	23	37,5	32	37,9	13,125	36,6	103	107	54,2
Febr. "	82,50	51,6	-2	5,6	7,05	37,6	23	37,5	30	35,5	14,50	40,4	86	111	53,5
Maart "	70,00	43,8	-1,625	4,6	6,25	33,3	23	37,5	31	36,7	14,75	41,1	87	116	52,9
April "	70,00	43,8	-1,5	4,2	5,90	31,5	23	37,5	29,25	34,6	14,—	39,0	89	110	51,6
Mei "	70,00	43,8	-1,5	4,2	5,625	30,0	23,50	38,3	30,25	35,7	13,25	36,9	89	107	51,0
Juni "	70,00	43,8	-1,375	3,9	6,30	33,6	24	39,1	28,50	33,7	12,375	34,5	101	116	54,0
4 Juli "	70,00	43,8	-1,3125	3,7	6,75	36,0	24	39,1	24,2	28,4	12,375	34,5			54,0
11 "	70,00	43,8	-1,375	3,9	6,75	36,0	24	39,1	24,2	28,4	12,25	34,1			52,5

¹⁾ Jaar- en maandgem. afger. op ¼ pence. ²⁾ 7 Juli.

N.B. Alle Pondennoteringen vanaf 21 Sept. zijn op goudbasis omgerekend

DE TWENTSCHE BANK N.V.

GEVESTIGD TE AMSTERDAM

Maandstaat op 30 Juni 1932

DEBET

Aandeelhouders nog te storten 90 pCt. op aandelen B, waarvoor waarborg gedeponneerd	f	421.200,—
Deelnemingen in diverse ondernemingen	„	9.032.429,69
Effecten van Aandeelhouders ten eigen gebruike	„	32.031.250,—
Kassa en De Nederlandsche Bank	„	24.756.665,86
Wissels en Coupons	„	20.994.767,94
Nederl. Schatkistbiljetten en -Promessen	„	37.344.230,09
Daggeldleeningen	„	1.100.000,—
Bankiers in Binnen- en Buitenland	„	9.652.472,19
Eigen Effecten en Syndicaten	„	6.131.245,73
Prolongatiën gegeven	„	10.417.735,—
Debiteuren	f	141.890.318,80
af: loopende Promessen	„	10.553.000,—
	„	131.337.318,80
Voorschotten tegen consignatiën	„	498.257,38
Gebouwen	„	8.000.000,—
		<u>Totaal..... f 291.717.572,68</u>

CREDIT

Kapitaal	f	40.000.000,—
Reservefonds	„	17.000.000,—
Aandeelhouders voor gedeponneerde Effecten als waarborg voor 90 pCt. storting op aandelen B	f	421.200,—
in Leen-Depot	„	31.610.050,—
	„	32.031.250,—
Zieken- en Pensioenfondsen	„	5.883.914,09
Deposito's	„	78.871.241,51
Saldo te ontvangen en te leveren Effecten	„	2.285.925,56
Crediteuren	f	106.182.438,12
„ voor gelden in het Buitenland	„	6.416.221,52
	„	112.598.659,64
Te betalen Wissels	„	1.414.063,78
Geaccepteerd door derden	„	460.197,23
Diverse Rekeningen	„	1.172.320,87
		<u>Totaal..... f 291.717.572,68</u>

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK, N.V.

AMSTERDAM

'S-GRAVENHAGE

ROTTERDAM

BATAVIA

AMOY, AMPENAN, BANDOENG, BOMBAY, CALCUTTA, CHERIBON, GORONTALO, HONGKONG, KOBE, MAKASSAR, MEDAN, MENADO, PALEMBANG, PASSOEROEAN, PEKALONGAN, PROBOLINGGO, SEMARANG, SHANGHAI, SINGAPORE, SOERABAYA, TEGAL, TELOK BETONG, TJILATJAP, TOKIO, WELTEVREDEN

DE NEDERLANDSCHE WERKGEVER

Wekelijksch Orgaan v/h. Verbond
van Nederlandsche Werkgevers

VERANTWOORDELIJKE REDACTIE:

Mr. P. W. J. H. CORT VAN DER
LINDEN EN Mr. A. N. MOLENAAR

ABONNEMENTS-
PRIJS VOOR
NIET LEDEN
f6.— PER JAAR

Vraagt profexemplaren bij het
Secretariaat: Kneuterdijk 8,
Telefoon No. 17510 · Den Haag

Beëdigd translatrice

voor Duitsch en
Engelsch vraagt
Vertaalwerk
(ook Fransch)

LEA HAUSDORFF

Adr. Mildersstraat 79 b, Rotterdam

*Een spiegelbeeld van het politiek-
en geestelyk leven in Duitschland, een
betrouwbaar en kritisch waarnemer
van het Duitsche- en Internationale
zakelven is de „FRANKFURTER
ZEITUNG“, Duitschland's toon-
aangevend zakenblad.*

Geïnteresseerden kunnen ver-
dere inlichtingen bekomen by
onzen Generaal-Vertegen-
woordiger voor Holland:
J. H. WEHN, VOORBURG (Z. H.)
Dr. BLOOKERSTRAAT 21

Tweede, omgewerkte druk van

Inleiding tot de Studie der Bedrijfshuishoudkunde

door **J. GROOTEN**

Dir. der Levensverzekering-
Mij. N. O. G., Leeraar M. O.
Wiskunde en Boekhouden,
Amsterdam

Ingenaaid

f 7.50

Gebonden

f 8.50

NIJGH & VAN DITMAR N.V.
UITGEVERS — ROTTERDAM

Practisch Administratieboek voor Huisseigenaren

Prijs gecartonneerd f 2.25

Alom verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij Nijgh & Van Ditmar N.V.
Uitgevers — Rotterdam.

Hier is de plaats om U als Abonné op te geven:

Gelieve mij vanaf heden te noteeren voor een abonnement op Economisch-Statistische Berichten (Algemeen Weekblad voor Handel, Nijverheid, Financiën en Verkeer) tegen den prijs van f 20.— per jaar (f 23.— buitenland).

Naam: .....

Adres: .....

Datum: .....